

BIBLIA-TANULMÁNYOK • 2010/3., 2. RÉSZ

A RÓMABELIEKHEZ ÍRT LEVÉL

A RÓMABELIEKHEZ ÍRT LEVÉL

2. rész

A tanulmányokat összeállította:
Hites Gábor (7–11., 13. tanulmány),
Takács Szabolcs (12. tanulmány)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le.

A borítón:

- A Chester Beatty-papiruszkódex egy részlete
kb. i. sz. 180–200-ból – a Rm 11,13–22 és a Kol 1,5–12 látható rajta;
ez a papiruszkódex a legrégebbi, amely a páli leveleket tartalmazza
- Valentin de Boulogne (kb. 1594–1632) vagy Nicolas Tournier (1590–1638):
Pál apostol levélfírás közben (1620; Blaffer Foundation Collection, Houston)

Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadó

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A
Kiadó és könyvlerakat: 1062 Budapest, Székely B. u. 22. III/7.
Telefon/fax: 06-1/267-3947 • 06-20/379-6020
bik@bibliakiado.hu • www.e-konyv.hu
Felelős kiadó: Szigeti Gábor
Sorozatszerkesztő: Egerváriné Árvai Márta
Nyomtatás: Illés Nyomda, Győr • Felelős vezető: Illés Zoltán

ISBN 978-963-7493-73-7

ISSN 0865-3119

TARTALOM

Énektanulás a III. negyedévben	7
<i>VII. tanulmány – 2010. augusztus 14.</i>	
„...hogy lelepleződjön a bűn, mely a jó által nekem halált szerez, hogy felette igen bűnös legyen a bűn a parancsolat által” – Az elveszettségünk mélysége, és a szabadulás titka	8
<i>VIII. tanulmány – 2010. augusztus 21.</i>	
„Nem vagyunk adósok a testnek, hogy test szerint éljünk” – A győzelem titka: Krisztus Lelke	19
<i>IX. tanulmány – 2010. augusztus 28.</i>	
„Előre elrendelte, hogy Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek...” – Az Istent szeretők reménysége	34
<i>X. tanulmány – 2010. szeptember 4.</i>	
„Mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az Ő elhívása” – Isten megindító küzdelme Izráélért	48
<i>XI. tanulmány – 2010. szeptember 11.</i>	
„Kérlek azért titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmasságáért...” – Krisztus-követés a hétköznapokban	63
<i>XII. tanulmány – 2010. szeptember 18.</i>	
„Szükséges engedelmeskedni, nemcsak a haragért, hanem a lelkiismeretért is” – A keresztény mint állampolgár	76

XIII. tanulmány – 2010. szeptember 25.

„Az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság,
béke, és Szent Lélek által való öröm”
– Amikor nem ugyanúgy látunk
bizonyos kérdéseket... .. 93

Áhítatok minden napra

Augusztus 112
Szeptember 113

ÉNEKTANULÁS A III. NEGYEDÉVBEN

A zenei osztály által a *Hitünk énekei* című énekeskönyvből megtanulásra és istentiszteleti alkalmakra javasolt énekek a második negyedévből:

- 6. ének: „Vezess minket, égi Atyánk...”
- 362. ének: „Készítsd magad, kedves lélek...”
- 210. ének: „Uram, taníts engem arra...”
- 371. ének: „Új mindennap a szeretet...”
- 366. ének: „Minden munkám, hitharcom...”
- 12. ének: „Drága dolog az Úr Istent dicsérni...”

Megtanulásra és istentiszteleti alkalmakra javasolt énekek ebben a negyedévben:

- 96. ének: „Én lelkem készülj, örvendj ma...”
- 13. ének: „Úrnak szolgálj, mindnyájan...”
- 246. ének: „Nálad nélkül, Jézusom...”
- 40. ének: „Én életemnek Istene...”
- 231. ének: „Egy drága kincset keresek...”
- 341. ének: „Jézus Krisztus, szép fényes hajnal...”

„...hogy lelepleződjön a bűn, mely a jó által nekem halált szerez, hogy felette igen bűnös legyen a bűn a parancsolat által”

AZ ELVESZETTSÉGÜNK MÉLYSÉGE,
ÉS A SZABADULÁS TITKA
(RM 7,7–8,4)

I Hogyan leplezi le a törvény a bűnt?

Rm 7,7–13 • „Mit mondunk tehát? A törvény bűn? Távol legyen! Sőt, inkább a bűnt nem ismertem, hanem csak a törvény által. Mert a kívánságról sem tudtam volna, ha a törvény nem mondta volna: Ne kívánd! [Vö. Rm 3,20] De a bűn alkalmat talált, és a parancsolat által nemzett bennem minden kívánságot, mert törvény nélkül holt a bűn. Én pedig éltem egykor a törvény nélkül: de ama parancsolat eljövételével fölelevenedett a bűn, én pedig meghaltam, és kiderült, hogy az a parancsolat, mely életre való, nekem halálomra van. Mert a bűn, miután alkalmat talált ama parancsolat által, megcsalt engem, és megölt általa. Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igazságos és jó. [Vö. Rm 7,5] Tehát a jó nekem halálommá

lett? Távol legyen! Sőt inkább a bűn lett azzá, hogy megmutatkozzon a bűn, mely a jó által nekem halált szerez, hogy felette igen bűnös legyen a bűn a parancsolat által.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Miért teszi fel az apostol a kérdést: „A törvény bűn?” Hogyan segíti a 10. parancsolat a bűn felismerését? Hogyan használja fel a bűn még a törvényt is a maga céljára?

.....
.....
.....
.....
Az apostol az előző szakaszban azt állította, hogy a törvény tartotta működésben a bűnök indulatait. Ez a kijelentése magyarázatra szorul. A törvény a bűn leleplezését szolgálja, de ehhez arra van szükség, hogy az ember a törvényben megfogalmazott valódi mércét meglássa. Fel kell ismernie, hogy Isten törvénye a bűn gyökeréig hatol, nemcsak a cselekedeteket ítéli meg, hanem a szívet is – nemcsak egy látható cselekedet lehet bűn, hanem egy gondolat, indulat, indíték, érzelem is. A zsidók eszmélésüktől fogva ismerték a törvényt, sokan mégsem látták meg valódi állapotukat, bűnben elveszett voltak. Sőt, általános volt az önigazultság, és az ebből fakadó büszkeség (vö. Mt 19,20; Lk 15,29; Lk 18,11–12). Pál apostol is igaznak és élőnek látta önmagát, amíg Isten el nem vezette arra a felismerésre, hogy a bűn az önző kívánság által a természetében van. „Pál azt mondja, hogy a törvénybeli igazság tekintetében – ami a külső cselekedeteket illeti – »feddhetetlen« volt (Fil 3,5–6), de amikor a törvény lelki lényegét felismerte, amikor

e szent tükörbe tekintett, bűnösnek látta meg magát. Emberi mérték szerint tartózkodott a bűntől, de amikor belepillantott Isten törvényének mélységeibe, akkor úgy látta meg magát, ahogy Isten látta őt. Ekkor alázatosan borult le, és megvallotta bűneit. Nem fordított hátat a tükörnek, elfeledve, milyen volt, hanem valódi bűnbánatot tanúsított Isten, és hitet Krisztus iránt... A saját tapasztalata révén fontos igazságra mutat rá az apostol a megtérés munkáját illetően. Azt mondja, hogy »élő voltam a törvény nélkül egykor« – vagyis nem érezte magát kárhoytatva. »Amikor azonban a parancsolat eljött« – azaz amikor Isten törvénye nem hagyta nyugodni, hanem ösztökélte a lelkiismeretét, akkor »a bűn meglevenedett és én meghaltam«. Ekkor már bűnösnek látta magát, akit Isten törvénye kárhoytat.« (Ellen G. White: *Review and Herald*, 1890. július 22.; *Spirit of Prophecy*, IV. köt., 297. o.)

A bűn minden tekintetben rossz és elítélésre méltó voltát mutatja meg az is, hogy Isten törvényét is felhasználja arra, hogy az embert még nagyobb lázadásba vigye. A megromlott természetből heves ellenkezést, lázadást vált ki a tiltó parancsolat. Minél határozottabb a tiltás, annál nagyobb az ellenállás. A legtöbb esetben ez az ösztönös ellenkezés áll a feddés elutasítása mögött is. A bűn először „félrevezet”, a parancsolat által felgerjeszti a kívánságokat. Az ember ekkor valóban rosszabbá válik, mint korábban volt. Másodszor a bűn „megöl a parancsolat által”, Sátán a törvény kárhoytató ítéletére hivatkozva vádolja a bűnöst. Bűntudatot munkál az emberben, így akarja elérni, hogy helyzetünket reménytelennek látva feladjuk a szabadulásba vetett hitet, lemondjunk a változás reménységéről – sőt azt akarja, hogy az ember az életének is végét vessen.*

* Különbséget kell tennünk a bűn felismerését követő bűnbánat és bűntudat között. A bűnbánat egyesíti a bűn elítélését és a változtatás vágyát, így megtéréshez vezet. Ezt Isten munkálja az emberi szívben. A bűntudat viszont eltakarja Isten kegyelmét, s csak az ítéletet teszi láthatóvá, vádol, kárhoytat, elszakít Istentől.

2 Mikor, miben mutatkozik meg legnyilvánvalóbban az, hogy a bűn uralkodik az emberen?

Rm 7,14–20 • „Mert tudjuk, hogy a törvény lelki; de én testi vagyok, eladva a bűnnek. Mert nem fogom fel, amit cselekszem: mert nem azt művelem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekszem. Ha pedig azt cselekszem, amit nem akarok, megegyezem a törvénnyel, hogy jó. Most azért már nem én cselekszem azt, hanem a bennem lakozó bűn. Mert tudom, hogy nem lakik énbennem, azaz a testemben jó; mert az akarás megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom. Mert nem a jót cselekszem, amelyet akarok; hanem a gonoszt cselekszem, melyet nem akarok. Ha pedig én azt cselekszem, amit nem akarok, nem én művelem már azt, hanem a bennem lakozó bűn.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Mit jelent az, hogy „a törvény lelki”? Gyűjtsük össze, mit mond az apostol a törvényhez és a bűnhöz való viszonyáról! Miért nem elegendő az akarás a bűn feletti valódi győzelemhez?

.....
.....
Pál az olvasói előtt is nyilvánvaló tapasztalatról szól. Nem a törvény az oka annak, hogy a bűn még a tiltó parancsolat segítségével is lázadást tud szítani. A törvény „lelki”, azaz Isten Lelkétől ihletett, tökéletesen összhangban van Isten jellemével. A baj az emberben van, aki rabszolgaként el van adva a bűnnek, és nem a maga ura, hanem a bűn uralkodik rajta. Úgy veszi át felette a bűn az irányítást, hogy az fel sem tűnik.

Előbb viselkedik az ember önzően, előbb követi el a bűnt, mint hogy rájönne, valójában mit is tesz. Nem azért teszi, mert nem akarja a jót, és nem gyűlöli a bűnt. Figyeljük meg: az apostol nem arra a következtetésre jut, hogy az akaratát kell fejlesztenie, vagy a bűn gyűlöletében kell növekednie ahhoz, hogy győzzön! Azt ismeri fel, hogy a testében lakozó bűn az akarata ellenére cselekszik. Pál különbséget tesz önmaga és a teste, azaz ösztönös természete között. Nem az akaratához, gondolkodásához vagy érzelmeihez kötődik már a bűn, hanem a testéhez. Különbséget tesz aközött, amit ő maga meg akar tenni, és aközött, ami a teste által uralkodik rajta. Ez utóbbi cselekedeteivel nem azonosítja magát.

3 Mit jelent az, hogy a bűn törvény az emberben?

Rm 7,21–25 • „Megtalálom azért magamban, aki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem. Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint, de látok egy másik törvényt az én tagjaimban, amely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban. Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?... Azért jóllehet én magam az elmémmel az Isten törvényének, de testemmel a bűn törvényének szolgállok.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mikor beszélünk egy természeti jelenség kapcsán törvényről? Mikor mondhatja azt valaki, hogy Isten törvénye az „elmém törvénye”? Miből derül ki

az, hogy az apostol nem nyugodott bele a bűn uralmába, a bűn tagjainkban levő törvényének felismerése ellenére sem?

Az apostol az akarásról és a bűnről mondja, hogy „megvan bennem”, szó szerint fordítva „kéznél van nálam”. Isten emberért végzett munkájának eredménye az, amikor tudatosan szembefordulunk a bűnnel, és készek vagyunk engedelmessékedni. **A bűn feletti győzelemnek azonban az akarat szükséges, de nem elégséges feltétele.** Amikor az apostol a jó véghezvitelét keresi, akkor azt kell megállapítania, hogy a bűn van kéznél nála. Az élő lélek nem választható el a testtől (vö. 1Móz 2,7), minden megnyilatkozásunk hátterében testünk működése áll. A bűn pedig törvényként van jelen a testben, ezért nem csupán ellenkezik az elme törvényével, hanem „rabul ad a bűn törvényének”. Ha valaki valóban megérti az állapotát, akkor olyan nyomorúságosnak fogja látni helyzetét, amelyről soha nem tud megfeledkezni. Nincs többé helye az életében a magabízásnak és büszkeségnek. Az alázat nem erőltetett alázkodás lesz, hanem a bűn törvényének megértéséből fakadó logikus magatartás.

Ez a szakasz ismét azzal szembesít bennünket (vö. Rm 3,19–20), hogy **a bűnre nincsen emberi megoldás.** Addig, amíg ezt igazán meg nem látjuk, mindig fenyeget az a veszély, hogy nem vesszük elég komolyan, amit Jézus mondott: „**Emberek-nél ez lehetetlen...**” és „**Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek**” (Mt 19,26; Jn 15,5). Emberi módszerrel vagy erővel kíséreltet tenni a bűn legyőzésére: értelmetlen. Minél hamarabb szembesülünk a tehetetlenségünkkel, annál hamarabb kezdjük keresni és találhatjuk meg az Isten által készített megoldást.

E fejezet tanulsága nélkül könnyen beleeshetünk abba a hibába, hogy minden önző megnyilvánulásunk mögött az akara-

tunk átadásának gyengeségét vagy hiányát feltételezzük, s így kétségbe esünk és ostorozzuk magunkat a megtérés hiánya miatt, még akkor is, amikor a háttérben más ok van. Az apostol szavai alapján egy ember életében a bűn nemcsak az átadás, odaszánás hiánya miatt lehet jelen, hanem azért is, mert természeti törvényekhez hasonló törvényként uralja a testünket. Őszinteségre, alázatra és önvizsgálatra van szükségünk ahhoz, hogy a valódi okot a konkrét esetekben meglássuk.

Az apostol egyetlen lehetőséget látott: meg kell szabadulnia a halálnak testéből. Annyira átjárta, megrontotta a bűn a testet, hogy a vétkezéstől való szabadulás egyetlen reménysége emberileg nézve az, ha elhagyjuk ezt a testet, és új testet kapunk. Isten azonban ennél is csodálatosabb megoldást kínál fel.

A 2-3. kérdéshez olvassuk el Vankó Zsuzsa *A boldogság törvénye – Bibliai etika és antropológia* c. könyve 4. függelékét!

4 Mi a megoldás a testbe írt bűn törvényére?

Rm 7,25; 8,1–2 • „Hálát adok Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által... Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, mert a Jézus Krisztusban való élet Lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen megoldást kínál fel Isten a „bűn és a halál törvényével” szemben? Mi a jelentősége a törvény szó használatának az „élet lelkének törvénye” megfogalmazásban?

Ha valaki előtt feltárul a szabadság, a büntelenség reménye, akkor megkötozottségének ténye sokkal fájdalmasabbá, kínzóbbá válik. Együtt élni azzal, amit gyűlölök, a győzelem reménysége és valóságos tapasztalata nélkül, elviselhetetlen. Az evangélium nem lenne valódi örömhír, ha Isten nem ajándékozna meg valódi szabadsággal a bűn törvényétől. A győzelemmel Krisztusban ajándékozott meg minket Isten. Krisztus által nem csupán a bűn kárhoztatásától szabadulunk meg, hanem a bűn és a halál törvényétől is. A megoldás: a Krisztusban való élet Lelkének törvénye. A Lélek életadó hatalmára van szükség a bűnnel és a halállal szemben. Mivel azonban a bűn törvénye a gyakorlatban azt jelenti, hogy minden egyes cselekedetünket megfertőzi az emberi természet, ezért nem elegendő számunkra a Lélek időnkénti jelenléte. Olyan segítségre van szükségünk, amely ugyanolyan állandó, folyamatos, mint a tagjainkba írt törvény.

„A gonosz elleni egyetlen védekezés az, ha hit által Krisztus lakozik a szívünkben, igazságban. Ha nincs élő kapcsolatunk Istennel, sohasem állhatunk ellen a szentségtelen hatásoknak – az önszeretetnek, saját vágyaink kielégítésének, a bűnre való kísértésnek. Lemondhatunk számos rossz szokásról, de ha nincs élő kapcsolatunk Istennel, ha nem vetjük alá magunkat neki percről percre, végül vereséget szenvedünk. A Krisztussal fenntartott személyes kapcsolat és folytonos közösség híján az ellenség kényekedvének vagyunk kiszolgáltatva, s végül az ő parancsait kell végrehajtanunk.” „Felülről származó új életre van szükség ahhoz, hogy az ember a bűn állapotából a szentség állapotába jusson. Ez a hatalom Krisztus. Egyedül az Ő kegyelme elevenítheti meg a lélek holt erőit, csak Ő tudja Istenhez és a szentséghez vonzani a lelket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 267. o.; *Krisztushoz vezető lépések*, 17. o.)

Ennek fényében különös hangsúlyt kap az Ige felhívása, amikor figyelmeztet: „Meg ne szomorítsátok Istennek ama Szent Lelkét, aki által megpecsételtetek a teljes váltság napjára!” (Efész 4,30) Hitéletünk központi kérdése – a döntések meghozatala mellett – az Istennel való meghitt közösség ápolása.

5 Mire tanít Jézus példája a bűnnel szembeni küzdelmünkben?

Rm 8,3 • „Mert ami a törvénynek lehetetlen volt, mivel-hogy erőtlén volt a test miatt, Isten az ő Fiát elbocsátván bűn testének hasonlatosságában, a bűn miatt, kárhóztatta a bűnt a testben.”

Jn 6,57 (vö. Jn 14,10–11) • „Amiként elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek: akként az is, aki engem eszik, él énáltalam.”

(Vö. Zsid 5,7–9; Fil 2,5–8)

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan segíthet rajtunk az emberré lett Jézus Krisztus példája? Mit kell megtanulnunk Krisztustól?

.....
.....
Mivel a testünkbe írt bűn törvénye miatt a törvény nem hozhatott megoldást, Isten Krisztust küldte el. Ő „bűn testének hasonlatosságában” jött el. Hasonlóvá vált hozzánk, hiszen „Dávid magyából származott test szerint”, „olyan állapotban találtatott, mint ember”, „mindenestől fogva hasonlóvá kellett lennie testvéreikhez”, mégsem vált teljesen ugyanolyanná, hiszen „őbenne lakozott az istenség teljessége testileg”, „a Szent Lélektől fogant”, „szentnek hívatik, Isten fiának”. „Krisztusban egyesült az isteni és az emberi, a Teremtő és a teremtmény. Isten természete, akinek a törvényét áthágták, és a törvényszegő Ádám természete találkozott Jézusban, aki Isten Fia és ember fia...” – írja Ellen G. White (141. kézirat, 1901). Krisztusnak em-

berré kellett lennie ahhoz, hogy az ítéletben a helyettesünk legyen, de ahhoz is, hogy megmutassa, hogyan lehet valóságos győzelmet aratni a bűn felett. Törvényszerűségeit tekintve ugyanolyan feltételek között aratott győzelmet, mint amilyenek között mi élünk, és nekünk is lehetőséget ad a győzelemre, ha hozzá térünk, és ígéreteiben bízunk (vö. 2Pt 1,4). Győzelmének titka az Atyával való egységében rejlett. Jóllehet Isten Fia volt, mégsem támaszkodott önmagára, emberként teljesen az Atyától függött. Így az Atya Krisztus által a bűnt kímélet nélkül, folyamatosan leleplezte, és elítélte a testben.

„Emberként folyamodott Isten trónjához, míg emberi természetét mennyei erő járta át, amely összekötötte az emberit az istenivel. Az Istennel való állandó közösségben életet kapott Tőle, hogy életet adhasson a világnak. Az ő tapasztalatában nekünk is részesednünk kell.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 302. o.) Ez az, amit mi is megtehetünk. Áldozata által Krisztus utat nyitott számunkra a kegyelem trónjához, Lelke által pedig bennünk lakik, isteni természetével lehetünk közösségben.

„Jézus minden tekintetben példakép számunkra. Testvérünk erőtlenségeinkben, mert »megkísértetett mindenben, hozzánk hasonlóan« (Zsid 4,15). De büntelen lévén, természete visszariadt a gonosztól, hűséges és állhatatos volt mindazokban a lelki küzdelmekben és gyötrelmekben, amelyeket a bűn világában viselt. Emberi mivolta szükségletté és kiváltsággá tette számára az imádkozást. Vigasztalást és örömet talált az Atyával való közösségben.”

„Meváltónk még gondolatban sem engedett a kísértés hatalmának. Sátán az emberi szívben talál olyan sarkot, ahol meg tudja vetni a lábát – dédelgetett, bűnös vágyat, amellyel kísértéseit érvényre juttathatja. De Krisztus elmondhatta önmagáról: »Jön a világ fejedelme, és én bennem nincsen semmije.« (Jn 14,30) Sátán nem talált semmi olyat Isten Fiában, ami által legyőzhette volna. Jézus megtartotta Atyja parancsolatait, és nem volt benne semmi bűn, amit Sátán ki tudott volna aknázni. Csak ilyen lelkülettel lehet megállni a nyomorúság idején...”

„Krisztus emberi természete egységben volt istenségével, a benne lakozó Szentlélek vértette fel a küzdelemre. Azért jött, hogy az isteni természet részeseivé tegyen minket. Amíg hit által egyek vagyunk vele, a bűn nem uralkodhat rajtunk. Isten megfogja kezünket, és segít, hogy megragadjuk Krisztus istenségét, és tökéletes jellemet öltünk magunkra.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 80–81. o.; *Korszakok nyomában*, 554. o.; *Jézus élete*, 94. o.)

„Nem vagyunk adósok a testnek, hogyan test szerint éljünk”

A GYŐZELEM TITKA: KRISZTUS LELKE

(RM 8,5–27)

6 Mikor és kiknek az életében ér célba Isten munkája? Mi az, amit a legfontosabb a gyakorlatban megtanulnunk?

Rm 8,4 • „Hogy a törvény igazsága beteljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.”

Isten megigazító munkája akkor éri el célját, amikor egy ember valóban igazságot cselekszik, betölti a törvényt. Ez azonban csak azok életében valósulhat meg, akik megtanulják, hogyan bízzanak Istenben, hogyan ismerjék fel, és kövessék a Lélek szavát, hogyan hagyatkozzanak Isten erejére. Hatalmas öröm és reménység, hogy ez ma is lehetséges.

„Az istenség rejtélyes módon egybekapcsolódott az emberi természettel. Isten és az ember eggyé lett. Ebben az egységben találunk reménységet az elbukott emberi nemzetség számára.” (Ellen G. White: *The Signs of the Times*, 1896. július 30.)

Az e heti adomány a Comenius Általános Iskolát támogatja.

– A közösség által alapított szekszárdi általános iskola működtetésére és támogatására szánt adomány.

I Miben nyilatkozik meg elsőként a Lélek segítségével a test gyengeségével szemben?

Rm 8,5–8 (vö. Gal 5,16–17) • „Mert a test szerint valók a test dolgaival törődnek, a Lélek szerint valók pedig a Lélek dolgaival. Mert a test törekvése halál, a Lélek törekvése pedig élet és békesség. Mert a test törekvése ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti. Akik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.”

Fil 2,13 • „Mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást...”

Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan biztosítja a valódi választás lehetőségét Isten a Lélek által? Milyen késztetéseket ad a megromlott emberi természet, milyen késztetéseket ad Isten Lelke?

Pál apostol ebben a szakaszban újra megerősíti azt, amit a 7. fejezetben mondott: önmagunkban tehetetlenek vagyunk, természetünk Isten törvényével való javíthatatlan ellenségeskedése miatt. A bűn törvénye által uralt emberi természet minden megnyilvánulása, törekvése szemben áll Istennel és törvényével (vö. Jak 4,5).

Aki az emberi természete szerint él, az „természetes” módon lázad Isten ellen, nem talál örömet az Istennel való kapcsolatban, hanem a földi dolgok kötik le figyelmét, töltik be vágyait (vö. Gal 5,16–17. 19–20). „Isten törvényének nem engedelmessé válik, mert nem is teheti.” A megromlott természet uralma alatt álló ember ösztönösen él az önzés törvénye szerint, valójában nem tud élni az Istentől kapott szabad választási képességével (vö. Jn 8,34). Ezért annak, aki szabadulni akar a bűn uralmától, új természetre, „isteni természetre” van szüksége (vö. 2Pt 1,4). Ennél kevesebb nem elég számára. Azonban amikor valaki Isten uralma alá helyezi életét, „befogadja” Krisztus Lelkét, és „Lélek szerint jár”, akkor életében egy másik törekvés jelenik meg: „A Lélek törekvése élet és béke.”

A Lélek uralma alatt az ember örömét leli az Istennel való kapcsolatban, és természetes lesz számára, hogy a „Lélek dolgaival törődjön”. Isten Lelke leleplezi a romlott természet törekvéseit, és azzal azonos erejű, de ellentétes késztetéseket ad. Így biztosítja Isten a valódi választási lehetőséget a hívő ember számára a hétköznapi küzdelmeiben. Ez a bűn felett győztes élet egyik feltétele.

„Krisztus a vezetőnk és vigasztalónk, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban. Amikor keserű poharat ad kezünkbe, azonnal ajkunkhoz emeli az áldás kelyhét is. Betölti szívünket az engedelmség lelkiületével, hitbeli örömmel, békével, és képessé tesz minket arra, hogy önmagunkat néki alárendelve így szóljunk: »Ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen meg, ó, Uram!«” (Ellen G. White: 65/a levél, 1894)

2 Mi a jelentősége a 9. és 11. versben a „lakik” kifejezésnek? Jézus milyen figyelmeztetésére irányítja rá ez a kifejezés a figyelmünket?

Rm 8,9 • „De ti nem vagytok testben, hanem lélekben, ha ugyan az Isten Lelke lakik bennetek. Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé.”

Lk 11,21–26 (vö. Eféz 4,30) • „Mikor az erős fegyveres őrzi az ő palotáját, amije van, békességben van. De mikor a nálánál erősebb reá jövén legyőzi őt, minden fegyverét elveszi, melyhez bízott, és amit tőle zsákmányol, elosztja. Aki velem nincs, ellenem van, és aki velem nem akar, tékozol. Mikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélkül való helyeken jár, nyugalmat keresvén; és mikor nem talál, ezt mondja: Visszatérek az én házamba, ahonnét kijöttem. És oda menvén, kisöpörve és felékesítve találja azt. Akkor elmegy, és maga mellé vesz más hét lelket, magánál gonoszabbakat, és bemenvén ott lakoznak; és annak az embernek utolsó állapota gonoszabb lesz az elsónél.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mitől függ Isten Lelkének tartós jelenléte? Mi az eredménye annak, ha csak időnként hathat ránk Isten Lelke? Mikor mondhatjuk el, hogy Isten uralma alatt áll az életünk?

Amikor Isten Lelkének befolyása alá kerül az ember, akkor választás elé kerül. Késztetést kap az igazság követésére, de neki kell döntést hoznia. *„Krisztus világossága elűzi a bűnöket ta-*

kargató sötétséget, és a megújulás szükségessége nyilvánvalóvá válik. Akik alávetik magukat a Szentlélek befolyásának, azok saját magukkal kezdenek harcolni, míg akik a bűnhöz ragaszkodnak, azok az igazság és képviselői ellen háborúznak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 249–250. o.)

A fenyegető kísértések, bűnök leleplezése csak akkor folyamatos, ha Krisztus Lelkének jelenléte, munkálkodása folyamatos. Ez pedig attól függ, hogy az Istentől származó figyelmeztetésekre hogyan válaszolunk. Jézus arra bátorít, kérjük a megígért Szentlelket, de arra figyelmeztet, hogy rosszabb helyzetbe kerülünk, ha a Lélek csak megtisztítja a szívünket, de nincs jelen folyamatosan. Sátán – okulva a vereségből – még nagyobb hatalommal próbálja uralmát biztosítani az emberi szívben.

„A Krisztusnak alárendelt lélek az Ő vára lesz, melyet megtart e lázadó világban. Szándéka az, hogy az Övéen kívül semmilyen hatalmat ne ismerjenek el. A mennyei közbenjárók által így birtokba vett lélek már bevezetetlen Sátán ostromának. Ám, hacsak alá nem vetjük magunkat Krisztus irányításának, a gonosz fog uralkodni felettünk. (...) Ha nem működünk együtt a mennyei közvetítőkkal, akkor Sátán veszi birtokba a szívet, s lakóhelyévé teszi. (...) Senki sincs úgy megkeményedve, mint az, aki semmibe vette a kegyelmi hívást, és a kegyelem Lelke ellen cselekedett. A Szentlélek elleni bűn leggyakoribb formája az, amikor valaki kitarthatóan semmibe veszi a menny bűnbánatra hívó szavát. Minden lépés, amellyel elutasítjuk Krisztust, egy lépés a megváltás elutasítására is, és a Szentlélek elleni bűn felé is.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 267. o.)

Arra van tehát szükségünk, hogy hamar felismerjük a Lélek szavát, „gyorsak legyünk a hallásra”, és arra, hogy amit felismertünk, azt azonnal kövessük. Sokszor előfordul, hogy tudjuk mit kellene tenni, de a gyakorlati cselekvés elmarad. Azonban éppen a látszólag kis dolgokban lehet begyakorolni, szokássá formálni a Lélek szava iránti engedelmisséget.

„Krisztus megígérte egyházának a Szentlélek ajándékát, és ez az ígéret reánk is éppen úgy vonatkozik, mint az első tanítványokra. Minden más ígérethez hasonlóan, Krisztus ezt az ígéretet is feltételekhez kötötte. Sokan vannak, akik hisznek az Úr ígéreteiben, és vallást tesznek arról, hogy igénylik azokat. Sokat beszélnek Krisztusról és a Szentlélekről, mégsem nyernek semmi áldást. Nem adják magukat a Szentlélek vezetése és az isteni erők ellenőrzése, uralma alá. Mi nem tudjuk használni a Szentlelket. A Szentléleknek kell használnia bennünket. Isten a Lélek útján munkálkodik népében, »munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből« (Fil 2,13). Sokan azonban nem akarják magukat ennek alávetni. Életük ügyeit maguk intézik. Ezért nem is akarják elfogadni, és nem is kapják meg a mennyei ajándékot. Isten csak azoknak adja Szentlelkét, akik alázatosan várakoznak Istenre, akik éberren figyelnek vezetésére és kegyelmi ajándékaira. Ez a hit által igényelt, megígért áldás maga után von minden más áldást is. Krisztus az áldást kegyelmének a gazdagsága szerint adja nekünk. Kész arra, hogy minden lelket megáldjon szükségük és befogadóképességük szerint.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 579. o.)

Nem azok az Isten fiai tehát, akik időnkénti felbuzdulások alkalmával kapcsolatba lépnek a Szentlélekkel, hanem csakis azok nyilváníthatnak fiaknak, akikben lakik Isten Lelke, és folyamatos állandósággal vezérli őket.

3 Hogyan ad segítséget Isten az engedelmességhez? Milyen hatalom áll mindenkor az engedelmes élet mögött?

Rm 8,10–14 (vö. Fil 2,13/b) • „Hogyha pedig Krisztus ti bennetek van, jöllehet a test holt a bűn miatt, a Lélek ellenben élet az igazságért. De ha Annak a Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti

majd a ti halandó testeiteket is az ő tibennetek lakozó Léle-
ke által. Tehát, atyámfiái, adósok vagyunk, de nem a test-
nek, hogy test szerint éljünk! Mert ha test szerint éltek,
meg kell halnotok, de ha a test cselekedeteit a Lélekkel
megöldökölték, élni fogtok.”

2Kor 5,17 • „Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés
az; a régiék elmúltak, ímé, újjá lett minden.”

1Kor 15,45 • „Így is van megírva: Lett az első ember, Ádám,
élő lélekké; az utolsó Ádám megelevenítő szellemmé.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Mi történik akkor, ami-
kor valaki enged a Lélek készítésének? Mikor nem vagyunk
adósok a testnek?

.....
.....
Figyeljük meg, hogy Krisztus bennünk lakozása azonos a Lé-
lek bennünk lakozásával. A Lélek jelenléte Krisztus jelenlétét
jelenti. Amire szükségünk van, az Krisztus folyamatos jelen-
léte.

Miután az ember saját szabad döntésével Isten akarata mel-
lett döntött, az engedelmességhez minden egyes esetben meny-
nyei erőre, a Teremtő hatalmára van szüksége, hiszen a test
továbbra is „holt a bűn miatt”. Az a hatalom, amely feltámasz-
totta Krisztust a halálból, képessé teszi az embert, hogy csele-
kedje Isten akaratát. Krisztus halálból való feltámadása sokkal
közelebről érinti életünket, mint azt sokan gondolják. Nem
csupán azért fontos számunkra, mert az Ő feltámadása a mi
feltámadásunk reménysége is, hanem a bűn feletti győzelem

naponkénti reménységét, az engedelmesség titkát találjuk meg
bennel!

Fontos a párhuzam az ember teremtésével. Isten a porból
formálta meg az ember testét, lehelte az orrába az élet lehele-
tét, így lett az ember élő lélekké. Hogy új teremtéssé legyünk
Krisztusban, ahhoz is a Teremtő Isten hatalmára és cselekvé-
sére van szükség. Az első Ádám élő lélekké lett az élet lehele-
te által – mi új emberré, új teremtéssé leszünk, amint Krisztust
valóságosan befogadjuk az életünkbe, szívünkbe. Vagyok én, a
„test”, és Krisztus bennem az Élet, így leszek új emberré – aki
új életet él. Krisztus nélkül nincs kereszténység. Csak a Szent-
lélek hozza el számunkra Krisztust, Isten bennünk lakozása
nélkül semmik vagyunk, és semmire sem vagyunk képesek.
*„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, én
pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül sem-
mit sem cselekedhettek.”* (Jn 15,5)

*„Amikor a lélek aláveti magát Krisztusnak, új erő veszi bir-
tokába az új szívet. Olyan változás megy végbe, amelyet az em-
ber maga sohasem képes véghezvinni. Természetfeletti munka ez,
természetfeletti elemet visz az emberi természetbe. (...) A válto-
zásban, amely beáll, mihelyt a lélek alárendeli magát Krisztusnak,
a legmagasabb szintű szabadság rejlik. A bűn kiűzése magának a
léleknek a műve. Igaz, magunknak nincs erőnk, hogy kitorjünk
Sátán bűvköréből, de ha vágyunk a bűntől való szabadulásra,
s nagy szükségünkben rajtunk kívül álló és a miénket meghaladó
erőért kiáltunk, lelki képességeinket a Szentlélek isteni energiá-
ja hatja át, s ezek így engedelmeskednek az akarat parancsának
és teljesítik Isten akaratát. Az emberi szabadság egyetlen feltétel
alján lehetséges: egynek kell lenni Krisztussal. »Az igazság sza-
badokká tesz titeket« (Jn 8,32), és Krisztus az igazság. A bűn csak
úgy arathat diadalt, ha az értelem elgyengül, a lélek szabadsága
megszűnik. Ha alávetjük magunkat Istennek, ez az én helyreállí-
tását eredményezi – igazi emberi dicsőséget és méltóságot. (...)
Krisztus azért adta nekünk Lelkét, hogy megújító erőforrásunk le-*

gyen. Nélküle Krisztus áldozata nem jelentett volna számunkra semmi segítséget. (...) Csak az Istenség harmadik személyének a hatalmas erejével tudunk ellenállni a bűnnek, és tudjuk azt legyőzni. A Szentlélek nem korlátozott erővel jön el hozzánk, hanem isteni hatalmának, erejének a teljességével. A Lélek az, aki eredményessé teszi mindazt, amit a világ Megváltója vitt véghez. A Lélek az, aki megtisztítja szívünket. A Lélek útján a hívő ember részese lesz az isteni természetnek. Krisztus isteni hatalomként, erőként adta nekünk Lelkét, hogy segítségével győzzük le a gonoszra való minden örökölt vagy szerzett hajlamunkat, és hogy az Ő egyházába bevésődjék Krisztus jelleme.” (Ellen G.

White: Jézus élete, 266–267., 394., 578. o.)

Önmagunkban adósok lennénk a testnek, azaz nem lenne hatalmunk arra, hogy ne az önző emberi természet kívánságai szerint éljünk, de Krisztusban szabadok vagyunk az engedelmességre, hiszen „mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít” (Fil 4,13). Az adósságunk – Krisztus áldozata nyomán – most már Isten iránt áll fenn, és nem a bűn iránt. Nem kevesebbet jelent mindez, mint hogy Isten Lelkének bennünk lakozása pillanatától nem vagyunk alávetve a bűn és a halál törvényének, nem vagyunk bűnre kötelezve, hanem Isten hatalma és jelenléte által valóságosan győzelmesek lehetünk minden pillanatban – és vagyunk is, ha a Lélek készítetését, útmutatását folyamatosan követjük, erejére támaszkodunk.

„Mert ha test szerint éltek, meg kell halnotok...” – Bármennyire őszintén megtértünk is, és bármennyire ragaszkodunk is az igazságról való elvi meggyőződésünkhöz, mégis csak elveszünk, ha cselekedeteinkben önző természetünk uralma érvényesül. Isten végül annak az embernek ad majd felmentő ítéletet, aki élve Isten segítségével, győzelmet arat a bűn felett. A test cselekedeteit pedig sehogy másképp, csak „a Lélek által lehet megökölni”, ezért a legnagyobb szükségletünk Krisztus Lelkének jelenlétét elnyerni, uralmát elfogadni. Meg kell tanulnunk azt, hogy Istenre, az Ő erejére támasz-

kodjunk, benne bízzunk, s a hitünk alapján cselekedjünk. Méltányos és jogos az ítélet, mert nem az emberben van a forrása a győzelemnek. Senki nem képes jót cselekedni magától, de Krisztus által szabaddá, engedelmessé lehet. Krisztus minden emberért meghozta az áldozatot, Lelke minden ember szívéhez közelít, és minden embernek meg tudja adni az engedelmességhez szükséges erőt. Meghatározó jelentősége van azonban a döntéseinknek is, mert személyes döntéseinken fordul meg, hogy elszakadunk a Lélektől, vagy uralma alá kerülve győztes életet élünk.

4 Isten milyen további segítséget akar adni nekünk Lelke által?

Rm 8,14–18 • „Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai. Mert nem kaptatok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem a fiúságnak Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: Abbá,* Atyám! Ez a Lélek bizonyoságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, örökösök is; örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak; ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg. Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz az eljövendő dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mi a különbség a szolgai és a fiúi engedelmesség között? Mi bizonyítja azt, hogy va-

* „Abbá” az apa bensőséges, családi megszólítása: „édesapám!”

lóban Isten gyermekei vagyunk? Mi mindenre vonatkozhat a Krisztussal való együtt szenvedés? Hogyan ismerhetjük fel Isten vezetését életünkben?

.....

.....

Isten többet akar annál, mint hogy megszabadít a vétkezéstől. Irányítani, vezetni akarja életünket, személyre szabott tervek készített számunkra, „előre elkészített jó cselekedeteket, hogy azokban járjunk”. A *vezérlés* szó folyamatos kapcsolatot és irányítást jelent – ennek híján nem tud kellőképpen munkálkodni sem bennünk, sem általunk.

A „törvény alatti” állapotban félelem jellemzi az ember életét. Fél Istentől és az igazságszolgáltatásától. Engedelmeskedik a látható dolgokban, de félelemből, szolgálai lelkülettel azt keresi, hogy mi a legkevesebb, amit meg kell tennie. Amikor a kegyelem uralma alá kerül valaki, akkor szolgál és engedelmeskedik, de nem félelemből, hanem gyermeki örömmel, szeretetből.

Amikor fenntartás nélkül átadjuk magunkat, és bizalommal követjük Krisztust, akkor bizonyosságot nyerünk arról, hogy valóban Isten gyermekei vagyunk. A Szentlélek is és tulajdon lelkiismeretünk is tanúskodik erről a tényről. Ha ez a benső bizonyosságunk megvan, akkor az üdvösség reménységében élhetünk. E nélkül a benső bizonyosság nélkül lehetetlen örömteli, felszabadult keresztény életet élni.

Az apostol rámutat egy külső, látható jelére is annak, hogy valaki Isten gyermekévé lett: most Krisztussal együtt vállalja a szenvedést, ami törvényszerűen származik a mások megmentéséért és a bűnnel szemben folytatott küzdelemből. Isten abban a kiváltságban részesíti gyermekeit, hogy részt vehetnek az emberek megmentéséért folytatott küzdelemben, osztozhatnak Krisztus szenvedésében és örömeiben is (vö. Kol 1,24; 1Pt 4,13).

„Isten az egész mennyet adta oda Krisztussal, egyszülött Fiával, a világ Megváltójával. Krisztus elfogadásával az ember értékesé válik. Az Ő áldozata életet és világosságot hoz mindazoknak, akik személyes Megváltójuknak tekintik Krisztust. Isten szeretete Jézus Krisztuson keresztül az Ő teste minden tagjának szívében szétárad, s magával viszi az Atya törvényének életerejét. Ekképpen Isten az emberrel, az ember pedig Istennel lakozhat. Pál azt mondta: »Krisztussal együtt megfeszítettem...« Az ember örök életet nyerhet, ha hit által eggyé válik Krisztussal. Isten a Fiához hasonlóan szeretheti azokat, akiket Krisztus megvált. Micsoda gondolat! Szeretheti-e Isten a bűnöst úgy, mint saját Fiát? – Igen! Ezt Krisztus mondta, és Ő komolyan is gondolja, amit mond. Minden törekvésünket meg fogja áldani, ha élő hit által ígéreteibe kapaszkodunk, és Őbelé helyezzük bizalmunkat. Tekintsetek rá, és éltek! Mindazok, akik engedelmeskednek Istennek, benne foglaltatnak Krisztus Atyjához intézett imájában: »És megismertetem velük a te nevedet...« (Jn 17,26) Csodálatos igazság ez! Túl mély ahhoz, hogy az emberi természet felfoghatná!”

„A megváltásunkért fizetett ár – a végtelen áldozat, hogy mennyi Atyánk halálra adta a Fiát értünk – fogalmat kell hogy adjon nekünk arról, mivé válhatunk Krisztus által. (...) »Lássátok, milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk.« (1Jn 3,1) Mennyire felértékel ez a szeretet bennünket, embereket! A törvény áthágása miatt Sátán alattvalóivá lettünk, de a Krisztus engesztelő áldozatába vetett hit által Isten fiaivá válhatunk. Az emberi természet magára öltésével Krisztus felemelte az emberiséget. Elesett emberek oly kiváltságos helyzetbe jutnak – a Krisztussal való kapcsolatuk folytán –, hogy valóban méltókká válhatnak az »Isten fiai« névre. Példátlan szeretet! A mennyei Király gyermekeivé válhatunk! Milyen értékes ígéret! A legelmélyültebb elmélkedésre érdemes!” (Ellen G. White: Válogatott bizonyágtételek, I. köt., 278. o.; Krisztushoz vezető lépések, Bibliaiskolák Közössége, 1999, 14. o.)

5 Meddig tart a küzdelmünk? Mikor jön el az, hogy különleges alázat, ráhagyatkozás és küzdelem nélkül is engedelmes életet élhetünk?

Rm 8,19–24 • „A teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette. Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt fohászodik és vajúdik mind idáig. Sőt, maguk a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünk megváltását. Mert reménységben tartattunk meg; a reménység pedig, ha láttatik, nem reménység; mert amit lát valaki, miért reméli is azt? Ha pedig amit nem látunk, azt reméljük, békességes tűréssel várjuk.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Mi volt Isten célja azzal, hogy az ember bűnének következményei a természet világára is hatottak? Milyen reménység élteti a hívőket napról napra? Mit jelent a „Lélek zsengeje” kifejezés?

.....
.....
Az apostol Jézus Krisztus második eljövételére irányítja a figyelmet, mint ami a végső megoldása lesz a bűnnek. A természet világa is szenved a bűn következményétől, a halál uralma alatt van, és várja Isten hatalomátvételét, az újjáteremtést. Isten Lelke már ma szabadságot ad a bűn feletti győzelemhez, azon-

ban ez folyamatos és szabályszerű küzdelmet igényel az ember-től. Napról napra tapasztalhatja a hívő ember a kísértés erejét, a test gyengeségét, ezért sóvárgó vágyakozással tekint előre a végső szabadulásra, ami a test újjáteremtése lesz Jézus eljövetelekor (vö. 1Kor 15,51–54). Ma a Lélek zsengejének birtokosai lehetünk, megízlelhetjük Isten hatalmát, az Istennel való közösséget, de az örök életben Isten további ajándékokat fog adni, nincs határa a vele való kapcsolatnak és a fejlődésnek. A földön elérhető legteljesebb közösség Istennel még mindig csak „rész szerint való” (1Kor 13,9–10), ahhoz a teljes közösséghez képest, amelyben részük lesz a megváltottaknak (1Thess 4,17).

A szentség az egész élet munkája. A növekedés, ami e Földön kezdődik, örök korszakokon át is tartani fog. Hajlamosak vagyunk úgy tekinteni a bűn feletti győzelemre, mint ami a földi életünk csúcspontja – bizonyos értelemben így is van, de nem szükséges ehhez okvetlenül több évtized, s nem ez a növekedés határa. Amint megfelelő kapcsolatba jutunk a Szentlélekkel, Isten hatalma által új, a bűntől szabad életet élhetünk – innen indulhat el igazán a növekedés, a jellem átalakulása. Azonban nincs olyan magaslat, ahová feljutva kijelenthetnénk, hogy most már mentesek vagyunk a természetünktől, s nincs tovább semmilyen erőfeszítésre szükség. Amíg e testben élünk, küzdenünk kell önmagunkkal szemben is, s ezzel egy időben erre szólít fel az apostol: „*tusakodjatok a hitért, amely egyszer a szenteknek adatott*” (Júd 1,3), a hitért Krisztusban, az Őbenne elrejtett ajándékokért. „*Isten valamennyi ígérete őbenne lett igenné és őbenne lett Ámenné az Isten dicsőségére miáltalunk.*” (2Kor 1,20)

6 Mit jelent a Lélek által imádkozni?

Rm 8,26–27 • „Hasonlatosképpen pedig a Lélek is segítségére van a mi erőtlenségünknek. Mert azt, amit kér-

nünk kell, amint kellene, nem tudjuk; de maga a Lélek esedezik miérettünk, ki nem mondott fohászokodásokkal. Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek gondolata, mert Isten szerint esedezik a szentekért.”

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Mi a különbség Krisztus közbenjáró imádsága és a Lélek esedezése között? Mi a jelentősége az imádságnak a jellem formálása szempontjából?

.....

.....

.....

Az ember gyengeségének egyik nyilvánvaló jele, hogy noha kiváltsága lenne imádkozni, mégis ritkán él ezzel a lehetőséggel. Amikor pedig végre imádkozik, sokszor akkor is az önző emberi természete ösztönzésére fogalmazza meg kéréseit. Isten Lelke azonban ezen a ponton is segít az emberen: Nem imádkozik az ember helyett, hanem könnyögrésre és hálaadásra készíti, felismeréseket, gondolatokat ad, amelyek segítségével a hívő Isten akarata szerint fogalmazhatja meg imádságát. Elvezet a bűnfelismerésre és a bűnbánatra, megmutatja valódi szükségleteinket, felkészít előttünk álló eseményekre. Így válhat az imádság a legfontosabb jellemformáló alkalommá.

„Krisztus, a mi Közbenjárónk és a Szentlélek állandóan munkálkodik az emberek javára. A Szentlélek azonban nem úgy könnyörög érettünk, mint ahogyan Krisztus teszi, aki a világ alapítása óta elhatározott áldozatára, az Ő kiontott vérére hivatkozik érdeünkben. A Lélek a mi szívünkben végez munkát: ösztönzi,

bátorítja könnyögrésünket és hálaadásunkat. A hála, amely ajkunkról árad, a Lélek munkájának eredménye, aki megmozgatja szívünk húrjait, szent emlékezésre serkentve minket, és megszólaltatva bennünk »a szív muzsikáját.« (Ellen G. White, 73. kézirat, 1893)

---

*Az e beti adomány
az ingatlanalapot támogatja. – Gyülekezeti ingatlanok vásárlására
és felújítására szánt pénzüsszeg.*

„Előre elrendelte, hogy Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek...”

AZ ISTENT SZERETŐK REMÉNYSÉGE

(RM 8,28–9,24)

¶ Milyen életcélt állít elénk Isten? Milyen segítséget ad ennek eléréséhez?

Rm 8,28–30 • „Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden együtt munkálkodik a jóra, mint akik az ő végzése szerint elhívottak. Mert akiket előre ismert, előre el is rendelte, hogy azok az ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy ő legyen elsősülött sok atyafi között. Akiket pedig előre elrendelt, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mit ismert Isten előre, és mit rendelt el előre? Hogyan kapcsolódik össze Isten szeretete és az igazság szeretete? Hogyan segítheti Isten előre rendelésének megértése életünk eseményeinek megértését?

Mi a jelentősége annak, hogy az apostol múlt időben fogalmazza meg az elhívást, a megigazítást és a megdicsőítést?

Pál apostol a bűn feletti győzelem evangéliumának részletes kifejtése után rátér Isten gondviselő munkájának, a predesztinációnak, vagyis az isteni előre rendelkezésnek bemutatására. **Az evangélium üzenetének fontos része az, hogy az üdvösség elnyerése biztos alapokon, a mindent tudó és mindenható Isten rendeletein nyugszik.** Mindazt, amit Isten tesz az ember megmentéséért, előre lefektetett tervek alapján teszi (Ap csel 15,8).

A Biblia több helyen utal arra a tényre, hogy Isten nem csupán azt tudja, mi lakik az emberi szívben, hanem előre ismeri a még meg sem született gondolatokat is (5Móz 31,21; Ezék 11,5). Már az a gondolat is meghaladja az ember felfogóképességét, hogy Isten minden embert személyesen ismer, azonban itt sokkal többről van szó: minden ember, és minden emberi gondolat és döntés előre ismeréséről. A Jeremiás prófétáról szóló kijelentés: „mielőtt az anyaméhben megalkottalak, már ismertelek” (Jer 1,5), igaz minden ember életére vonatkozóan is.

Isten a teremtéskor az embert „a maga képére és hasonlóságára” alkotta meg, azzal a céllal, hogy az ember hozzá hasonlóvá váljon, az Ő jellemét tükrözze vissza. A bűn teljesen eltorzította az embert, azonban Isten nem mondott le eredeti céljának megvalósításáról. Ma is azt a célt tűzi ki mindazok elé, akik elfogadják uralmát, hogy „kiábrázolódjon bennük Krisztus” (vö. Gal 4,19). Létrehozta a megváltás tervét, amely a bűnre adott isteni feleleten (helyettes áldozat, kegyelemidő, ítélet), és az ehhez kapcsolódó nagy történelmi eseményeken túl, az egyes ember megmentésére vonatkozó részletes tervet tartalmaz. A 28–29. vers alapján Isten azok elhívására, megigazí-

tására és megdicsőítésére nézve hozott előre rendeleteket, akik felől előre ismerte, hogy Őt szeretni fogják. Róluk elmondhatjuk: „tudjuk [teljes bizonyossággal, a tapasztalat meggyőződéssel], hogy minden együttmunkálkodik a jóra”. Életükben minden azt a célt szolgálja, hogy kialakuljon bennük a krisztusi jellem. Fontos megjegyeznünk, hogy nem azt mondja: „akik Istent szeretik, azoknak minden jó az életükben”. A jellem fejlődését a küzdelmes körülmények sokszor inkább segítik, mint a jólét (vö. Ezék 16,49–50; Ap csel 14,22). Az ígélet így szól: „azoknak, akik Istent szeretik, minden együtt munkálkodik a jóra. A *minden* szó mindent magában foglal, még a rossz dolgokat is. Sátán minden támadása jóra fordul, és Isten terveinek beteljesítését szolgálja az Istent szeretők életében.

Fel tudjuk-e ismerni Isten munkáját életünk különböző eseményeiben, látjuk-e azt, ahogyan célját megvalósítja?

2 Mitől függ az, hogy ki tudja Istent szeretni, azaz mitől függ a kiválasztás és az elhívás?

Rm 8,28/a • „Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden együtt munkálkodik a jóra...”

Rm 5,5 • „A reménység pedig nem szégyenít meg; mert az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szent Lélek által, aki adatott nekünk.”

Jn 1,12 • „Valakik pedig befogadták őt, hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az ő nevében hisznek.”

Rm 2,5 • „De te a te keménységed és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot, a haragnak és az Isten igaz ítélete kijelentésének napjára.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Születik-e bárki úgy, hogy természeténél fogva szereti Istent? Mitől függ az Isten iránti bizalom és szeretet az életünkben Rm 5,5 és 2,5 alapján?

Az Isten iránti bizalom és szeretet ajándék, Isten Lelke munkálja az emberi szívben. Az ember választása abban áll, hogy elfogadja vagy elutasítja Isten érte végzett munkáját, és ezzel együtt az ajándékait. Isten az ember szabad választását tiszteletben tartja (Mt 23,37). Figyeljük meg: nem Isten határozza meg, hogy ki fogja Őt szeretni! Isten ezt – az Ő bölcsessége, egyedülálló isteni tulajdonsága alapján – előre ismeri. Valóban minden ember számára nyitva áll az üdvösség lehetősége, a Biblia nem túloz, amikor azt állítja: „az az Isten akarata, hogy minden ember üdvözüljön, és az igazság ismeretére eljusson”.

Miért utasítják el mégis sokan az üdvösség lehetőségét? Mert kevesen vállalják az önmagukkal, önző természetük kívánságaival való őszinte és kitartó küzdelmet (Mt 24,12–13). Mivel Isten maga az igazság (lásd Zsolt 11,7), ezért szeretete magában foglalja az igazság szeretetét is. Isten Lelke az igazság belátását, bűnbánatot munkál az ember szívében, és megtérésre kérlel. Azonban ahhoz, hogy az emberben mindez létrejöjjön, önmagával kell szembesülnie, és készséggé kell válnia arra, hogy valóban változtasson. Megtérés nélkül az ember maximum szavaival tudja szeretni Istent (Ésa 29,13), de szíve továbbra is távol van tőle.

„Isten az emberek között élő választott népére árasztja szeretetét. Krisztus váltotta meg őket vérével, s mivel engednek Krisztus vonzásának, Isten uralkodói kegyelme által kiválasztja őket, hogy engedelmes gyermekeiként üdvözítse őket. Rajtuk válik nyilvánvalóvá Isten ingyen kegyelme, a szeretet, amellyel szeretete őket. Mindazok Isten választottai között lesznek, akik kis-

gyermekként megalázzák magukat, s a gyermekek egyszerűségével elfogadják Isten szavát és engedelmeskednek annak. (...) Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, hiszen kellő mértékben gondoskodott erről, mikor megszületett Fiát váltságul adta mindenekért. Az elkárhozó azért kárhozik el, mert nem volt hajlandó Jézus Krisztus által Isten gyermekévé válni.” (Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 1893. január 2.)

7 Milyen következtetésre juthat az, aki megérti Isten előre rendelését? Hogyan adhat segítséget ez a hétköznapiok küzdelmeiben?

Rm 8,31–39 • „Mit mondunk azért ezekre? Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk? Kicsoda vádolja az Isten választottait? Isten az, aki megigazít. Kicsoda az, aki kárhozza? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadott, aki az Isten jobbján van, aki esedezik is értünk. Kicsoda szakaszt el minket a Krisztus szerelmétől? Nyomorúság, szorongatás, üldözés, éhség, meztelenség, veszedelem vagy fegyver? Amint meg van írva, hogy: Teéretted gyilkoltatunk minden napon, olybá tekintenek, mint vágó juhokat. De mindezekben felettébb diadalmaszkodunk, az által, aki minket szeretett. Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely van a mi Urunk Jézus Krisztusban.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mi a legbiztosabb ellenérv az Isten személyes szeretetében való kételkedéssel szemben? Mit tesz Krisztus ahelyett, hogy vádolna és kárhozná? Hogyan lehet győzni a csüggesztő, megpróbáló körülmények között is?

Ha Isten végzése alapján minden, még a gonosz, rossz dolgok is együttműködnek a mi üdvösségünkre, akkor semmi sem árthat ténylegesen nekünk. Önmagunkon kívül senki és semmi nem akadályozhatja meg azt, hogy célba jussunk, beleértve még Sátán legádázabb terveit, legravaszabb támadásait is. Amíg Isten szeretetével össze vagyunk kötve, amíg az ő végzése ránk nézve érvényes, amíg Krisztus közbenjár érettünk, addig semmi sem tántoríthat el minket a cél felé haladásunktól. Isten szeretete annyira erős, és olyan messzemenően gondoskodott az üdvtervben minden szükségletünkről, hogy „senki sem ragadhat ki az ő kezéből” (Jn 10,28–29).

„Krisztus közbenjárása tart meg mindenkit, aki kitör Sátán rabságából, szakít szolgálatával és Immánuel véráztatta zászlajához csatlakozik. Krisztus, a mi képviselőnk az Atya jobbján van és szüntelenül számon tart minket, hiszen éppoly szükséges, hogy megtartsa, mint amilyen szükséges volt, hogy megváltson. Ha egy percre is magunkra hagyna, Sátán ott áll készen, hogy elpusztítson. Akiket vérén váltott meg, azokat most közbenjárása által tartja meg.”

„A megpróbáltatás ideje, »amely az egész világra eljő, hogy megpróbálja a föld lakosait« (Jel 3,10), közvetlenül előttünk van. Sátán elámítja és legyőzi azokat, akik hitüket nem Isten Igéjére építik. »A gonoszságnak minden csalárdságával« dolgozik, hogy az embereket uralma alá vonja. Csalásai egyre sokasodnak. De célját csak akkor érheti el, ha az ember önként enged kísértéseinek.

Akik igazán igyekeznek megismerni az igazságot, és lelküket az engedelmség útján megtisztítani, minden erejükkel készülve a harcra, azok az igazság Istenében biztos oltalomra lelnek. »Mivelhogy megtartottad az én béketűrésre intő beszédemet, én is megtartalak téged« – ígéri a Megváltó (Jel 3,10). Inkább elküldene minden angyalát a mennyből népe védelmére, mintsem engedné, hogy Sátán egyetlen Istenben bízó embert is legyőzzön.»
(Ellen G. White: 73. kézirat, 1893; *Korszakok nyomában*, 498. o.)

4 Milyen további szempontokat érthetünk meg a kiválasztásra vonatkozóan a folytatásból?

Rm 9,6–16 (vö. 1Móz 25,20–34; 26,34–35; 27. fejj.) • „Nem lehet pedig, hogy meghíúsult legyen az Isten beszéde. Mert nem mindnyájan izraeliták azok, kik Izráeltől valók. Sem nem mindnyájan fiak, kik az Ábrahám magvából valók. Hanem: »Izsákban neveztetik néked a te magod.« Azaz nem a testnek fiai az Isten fiai, hanem az ígélet fiait tekinti magul. Mert ígéletnek beszéde ez: »Ez idő tájban eljövök, és Sárának fia lesz.« Nemcsak pedig, hanem Rebeka is, aki egytől fogant méhében, Izsáktól, a mi atyánktól: Mert mikor még meg sem születtek, sem semmi jót vagy gonoszt nem cselekedtek, hogy az Istennek kiválasztás szerint való végzése megmaradjon, nem cselekedetekből, hanem az elhívótól, megmondattott neki, hogy »a nagyobbik szolgál a kisebbiknek«. Miképpen meg van írva: Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem. Mit mondunk tehát: Vajon nem igazságtalanság-e ez az Istentől? Távol legyen! Mert Mózesnek ezt mondja: »Mekönyörülök azon, akin könyörülök, és megkegyelmezek annak, akinek kegyelmezek.« Annakokáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.”

Rm 11,5 • „Ekképpen azért most is van maradék a kegyelmeből való választás szerint.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Gyűjtsük össze Pál kijelentéseit a kiválasztás háttéréről! Mi volt a különbség Jákób és Ézsau bűne között? Emberi mércével mérve ki követte el a súlyosabb bűnt? Mi rejtőzött Ézsau, illetve Jákób cselekedete mögött?

.....
.....
A Római levél 9. fejezetében egy újabb szakasz kezdődik. A kiválasztásról mondtak alkalmat adnak az apostolnak arra, hogy részletesen szóljon a zsidók helyzetéről. Hogyan lehetséges, hogy Izrael kiválasztottsága ellenére elvetette a Messiást? Mi a helyes viszonyulás a pogányok részéről a zsidókhoz? A 9. fejezet 1–5. verse e szakasz bevezetése, amelyben az apostol kifejezi ragaszkodó szeretetét népe iránt. Az ezt követő megállapításait nem azért teszi, mert szembefordult volna népével. Ha ez lehetséges lenne, még üdvösségét is odaadná népe megmentéséért.

A 6. versben az apostol egy alapvető állítást fogalmaz meg: „Nem lehet pedig, hogy meghíúsult legyen az Isten beszéde.” Ha Isten ígéretei nem teljesedtek, akkor ennek nem az a magyarázata, hogy Isten beszéde téves vagy meghíúsul. A helyes következtetés: „Nem mindnyájan izraeliták, akik Izráeltől valók.” Nem mindenki kiválasztott, aki Jákóbtól származik tetsileg. Olyan erős volt a zsidók között az a felfogás, hogy ők mint nép mindenestől és mindentől függetlenül az üdvösség várományosai Isten ígérete alapján, hogy a legnagyobb erőfe-

szítéseket kellett tenni e téves nézet megdöntésére. Istennek voltak áldásai, amelyeket Izráel egész népének adott, de az üdvösség elnyerésének ígérete csak a személyes elhíváshoz kapcsolható. „Nem a testnek fiai az Istennek fiai.” Isten ma is „felhozza napját jókra és gonoszokra egyaránt”, de ígéretei ma is, miként a múltban, csak a hívő maradék életében teljesebben hiánytalanul.

Isten személy szerinti elhívása csak Ábrahám valódi gyermekeinek szól, akik – amint ezt már korábban is láttuk a levélben – nem a testi leszármazottak pusztán, hanem a testi leszármazottak közül csak azok, akik követik is Ábrahám hitét. Ezt mutatja Ábrahám két fiának története, de talán még jobb példa Jákób és Ézsau, Rebeka gyermekeinek példája. Ugyanattól az anyától és apától származtak, egyszerre születtek, egy családban nevelkedtek, Isten mégis – már születésük előtt – különbséget tett közöttük, előre ismerése alapján.

Olyan keményen hangzik Malakiás könyvének kijelentése („Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem”), hogy úgy tűnik, joggal merül fel a kérdés: Nem igazságtalanság ez Istentől? Vajon Isten igazságos alapon választott a két testvér között? Az apostol a válaszában Isten kegyelmére irányítja a figyelmet.

Az Istentől származó elhívásban végtelen kegyelem mutatkozik meg. Pusztán a cselekedetei alapján soha, senkit nem lehetne kiválasztani. Isten azonban a cselekedetek mögött meghúzódó indítékokat is látja, és az elhívásnál erre tekint. Mi, emberek, lehet, hogy dacos magatartást látunk, Isten azonban látja a szeretetre és igazságra vágyakozó szívet is. Az igazi kérdés: ki az, aki készségessé tehető, mert „szíve szerint” enged az igazságnak, ki az, akiben valódi bizalom és szeretet születik Isten iránt? Ebben volt döntő különbség Jákób és Ézsau között. Ézsau egyáltalán nem becsülte a lelki áldásokat, az Istentől kapott életet: „Íme én halni járok, mire való hát nékem az én elsőszülöttségem?” (1Móz 25,32) Ézsau megvetette Istent, de

igényelte volna az elsőszülöttséggel járó anyagi áldásokat. Ezt a csak a mának, a pillanatnak élő, a valódi, örök értékeket semmibe vevő lelkületet gyűlölte benne Isten. Jákób ellenben az elsőszülöttséggel együtt járó lelki áldásokra vágyott, Isten után sóvárgott. Ez az, amit Isten látott a szívében, és ezt értékelte nagyra.

Istennek az az eljárása, hogy nem a cselekedeteket veszi alapul a kiválasztásnál, hanem a legbenső indítékokat, a legmagasabb rendű igazságosság és irgalmasság. Igazságos, mert az ember valódi választását, legszemélyesebb választását veszi alapul, és irgalmas, mert ezt az emberi szív mélyén meghúzódó választást Isten segítségével senki nem tudná a cselekedeteiben kimutatni. A Mózes-től idézett ige tehát nem a kiválasztás önkényes voltát fogalmazza meg, mintha Isten elvtelenül, tetszése szerint döntené el, kin könyörül, és kit utasít el, hanem Isten bővelkedő, teljes kegyelmét mindazok iránt, akiken megkönyörülhet. Kegyelmet nyer minden igazságot szerető, Isten kegyelméért folyamodó ember, még ha nagy bűnök terhelik is a cselekedetek szintjén. Elvettetik viszont minden igazságot megvető, megváltozni nem akaró ember, még ha cselekedetei külsőleg simábbnak tünnének is.

Ha valaki megérti a kiválasztás elvét, és a kiválasztásban megnyilatkozó isteni szeretet és irgalom nagyságát, akkor tudja megérteni a 16. verset. „Annakokáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” Ez egy hiányos mondat, az alany helyére több szót is tehetünk: Az üdvösség a könyörülő Istené, hiszen ha Ő nem hozott volna áldozatot, és nem fáradozna kitartóan a bűneiben megköttözött emberért, akkor az emberi erőfeszítés hiábavaló lenne. Éppen ezért a dicsőség is az Istené. Bár az üdvösségben van része az emberi döntésnek is, mégis azt mondhatjuk, ha egy ember küzd és végül üdvözülni, ezért a dicsőség nem az övé. Isten hatalma őrizte őt az üdvösségre (1Pét 1,5), Isten munkálta benne az akarást, ezért tudott akarni, Isten adott neki erőt,

ezért tudta „futását elvégezni” (Fil 2,13). Mindaz a jó, amire eljut egy ember, Isten kegyelmének, gondviselő tervének és türelmes munkálkodásának köszönhető. A dicsőség nem az emberé, hanem a könyörülő Istené!

E kérdés átgondolásához olvassuk el Ellen G. White *Pátriárkák és próféták* című könyvének „Jákób és Ézsau” című fejezetét!

5 Hogyan segíti a predestináció az igazságos, jogos ítélet meghozatalát az utolsó ítéletben? Mit rendelt el Isten azokkal kapcsolatban, akikről azt látta előre, hogy „nem fogadják be az igazság szeretetét”?

Rm 9,17–18 (vö. 2Móz 4,21; 7–10., 14. fejezet) • „Mert azt mondja az írás a fáraónak: »Azért támasztottalak téged, hogy megmutassam benned az én hatalmamot, és hogy hirdessék az én nevemet az egész földön.« Annakokáért akin akar, könyörül, akit pedig akar, megkeményít.”

Zsolt 33,10 (vö. 1Móz 50,20) • „Az Úr elforgatja a nemzetek tanácsát, meghiúsítja a népek gondolatait.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mely bibliai igék cáfolják azt, hogy Isten akarata lenne az, hogy némelyek elkárhozzanak? Mi volt Isten célja azzal, hogy az egyiptomi fáraó életét nem vette el akkor, amikor nyilvánvalóan nem engedett annak a kérésnek, hogy Izráelt elbocsássa? Hogyan teljesedett be Isten Mózesnek adott kijelentése: Milyen hatással vannak az Istentől származó késztetések annak az embernek a szívére, aki elutasítja azokat?

.....

A kivonulás idején uralkodó egyiptomi fáraó története jó példa arra, hogy Isten hogyan építi be terveibe azok életét, akik nem akarják elismerni az Ő uralmát. A Pál apostol által idézett ige így olvasható az Ószövetségben: „Ámde azért tartottalak fenn tégedet, hogy megmutassam néked az én hatalmamot, és hogy hirdessék az én nevemet az egész földön.” (2Móz 9,16) Isten azoknak is lehetőséget biztosít hatalmának megismerésére, akik elutasítják Őt és szeretetét. Ennek valóságát majd csak a mennyben, az ezeréves ítélet alatt fogjuk igazán meglátni, amikor Isten napvilágra hozza azt, hogyan küzdött azok megmentéséért is, akik végül elvesznek. Ha valaki ellene áll Isten Lelke munkájának, akkor az újabb késztetések még inkább megkeményítik, végül vagy összetörik Isten előtt, és megtér, vagy teljesen megkeményedik, és végleg elutasítja Istent, ezért menthetetlenné válik. Életét, cselekedeteit azonban Isten beépíti a megváltás tervébe, azok javára, akik Őt szeretik. Minél jobban lázad és kérkedik Istennel szemben, annál nagyobb Isten dicsősége abban, ahogyan tiszteletben tartva szabad választását, de „elforgatva” cselekedeteit, megvalósítja terveit.

Nincs olyan ember, aki kezdettől fogva csak az igazságot, vagy csak a bűnt szeretné. Az élet előrehaladásával, a döntések során mintegy „kikristályosodik”, egyre inkább egyértelművé válik, hogy valaki „inkább szereti” az igazságot, vagy „inkább szereti” a bűnt. Isten olyan élethelyzeteket teremt, amelyekben választás elé állít, és kérlel a jó döntés meghozatalára (vö. 5Móz 30,19). Gondviselésében úgy munkálkodik, hogy az ember szívének igazi érzelmei, személyes választása láthatóvá vájon a cselekedetein keresztül is, és így egyértelmű ítéletet lehessen hozni. Isten akarata, hogy úgy záruljon le a bűn történelme, hogy nem marad kérdés és bizonytalanság az ítélet jogossága felől. Ez is része Isten terveinek.

6 Hogyan segíti a predestináció lényegének megértését a fazekasra történő utalás? Mit gondoljunk át akkor, amikor súlyos teherként nehezedik ránk a világ gonoszsága?

Rm 9,19–24 (vö. Ésa 45,9; Jer 18,1–6; 2Tím 2,20–21) • „**Mon-
dod azért nékem: Miért fedd hát engem, hiszen az ő aka-
ratának kicsoda áll ellene? Sőt, inkább kicsoda vagy te, ó,
ember, hogy versengsz az Istennel? Avagy mondja-e a ké-
szítmény a készítőnek: Miért csináltál engem így? Avagy
nincsen-e a fazekasnak hatalma az agyagon, hogy ugyan-
azon gyuradékból némely edényt tisztességre, némelyet
pedig becstelenségre csináljon? Ha pedig az Isten az ő ha-
ragját megmutatni és hatalmát megismertetni kívánván,
nagy békességes türéssel elszenvedte a harag edényeit, me-
lyek veszedelemre készítették, és hogy megismertesse az
ő dicsőségének gazdagságát az irgalom edényein, melye-
ket előre elkészített a dicsőségre, mit szólhatsz ellene?
Akikül el is hívott minket, nemcsak a zsidók, hanem a po-
gányok közül is.**”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen két vonatkozás-
ban idézi az apostol a fazekassal kapcsolatos ószövetségi kije-
lentéseket? Mi a helyes gondolkodás Isten és az ember viszo-
nyáról? Mi kell ahhoz, hogy valakiből „hasznos edény” le-
gyen? Mi Isten célja a nagy küzdelem során?

.....
.....
A Jeremiás prófétának adott kijelentésből megérthetjük, hogy
Isten minden emberért munkálkodik, és minden emberi élet-

ből a lehető legtöbbet hozza ki. Fontos megjegyezni, hogy a példában nem a fazekas rontotta el az edényt, hanem az agyag bizonyult formálásra alkalmatlannak. Nem Isten rontja el az emberi életet, hanem az ember áll ellen Teremtője akaratának, és ezzel megghiúsítja Isten üdvözítő szándékát. Mennyire kép-
telen magatartás az, amikor a teremtmény szembeszegül Al-
kotójával! Milyen könnyen megvalósulnának Isten tervei, ha
valóban elismernék Őt életünk felett álló uralkodónak! Isten
– élve teremtői jogával – azok életét is felhasználja, akik eluta-
sítják Őt, ez azonban nem jelent üdvösséget az ellenszegülők
számára.

„*A fazekas veszi az anyagot, és kedve szerint formálja. Gyúrja
és dagasztja, széthasítja és összenyomja, megnedvesíti, azután
megszáritja. Majd egy darabig hozzá sem nyúl. Amikor már telje-
sen képlékeny, újra munkába veszi, és edényt készít belőle. Meg-
formázza, s a korongon kiigazítja és csiszolja. Megszáritja a na-
pon, és kiégeti a kemencében. Így lesz használható edény. Így akar
a nagy Mester is alakítani és formálni bennünket. Mint az agyag
a fazekas kezében, úgy vagyunk mi is az Ő kezében. Ne próbál-
juk mi végezni a fazekas munkáját! A mi részünk: engedni,
hogy a Mester formáljon bennünket.*” (Ellen G. White: *A nagy Orvos
lábnyomán*, 340–341. o.)

---

*Az e heti adomány a központi alapot támogatja.
– A közösség működtetésére szánt adományok.*

„Mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az Ő elhívása”

ISTEN MEGINDÍTÓ KÜZDELME IZRÁELÉRT
(RM 9,25–11,36)

¶ Mi az oka annak, hogy Izráel nem jutott el az igazság törvényére? Mi a feltétele annak, hogy a törvény betöltsesse a szerepét hitéletünkben?

Rm 9,30–10,10 (vö. Ésa 8,13–15; 28,16; Lk 2,34–35) • „Mit mondunk hát? Azt, hogy a pogányok, akik az igazságot nem követték, az igazságot elnyerték, mégpedig a hitből való igazságot. Izráel ellenben, mely az igazság törvényét követte, nem jutott el az igazság törvényére. Miért? Azért, mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna. (...) Mert bizonyosságot teszek felőlük, hogy Isten iránt való buzgóság van bennük, de nem megismerés szerint. Mert az Isten igazságát nem ismervén, és az ő tulajdon igazságukat igyekezzvén érvényesíteni, az Isten igazságának nem engedelmességek. Mert a törvény végcélja* Krisztus minden hívőnek igazságára. (...) Mert ha a te száddal vallást teszel az Úr Jézusról, és szívedben hiszed, hogy az Isten feltámasztotta őt a halálból,

* A *telosz* szó jelentése: célba érkezés, beteljesülés, teljesség, tökéletesség.

megtartatsz. Mert szívvel hiszünk az igazságra, szájjal tesszünk pedig vallást az üdvösségre.”

.....
.....
Az átgondolást segítő kérdések: Hogyan nyerték el a pogányok az igazságot, és mi volt a probléma Izráel esetében? Miért adta Isten a törvényt? Mi a törvényből való igazság, és mi a hitből való igazság?

.....
.....
Az apostol a 9,25–29 versekben ószövetségi próféták kijelentéseit idézve erősítette meg azt a gondolatot, hogy a zsidók mellett Isten pogányokat is kiválasztott az „irgalom edényeinek”. Krisztus mint kőszikla lehet a hit alapja, de lehet a botlás köve is. A Krisztussal való találkozás választás elé állítja az embert: elfogadja-e az érdem nélküli üdvösséget, a kegyelem ajándékát, lemond-e minden önfelmagasztalásról? Ha igen, számára Krisztus biztos menedék, erős sziklavár lesz. Aki azonban úgy dönt, hogy saját érdemei által szeretne üdvözülni, annak Krisztus személye és a krisztusi élet mércéje, a törvény szeretetben történő valódi betöltése zavaró, felkavaró, dühítő lesz. **A Krisztussal, és különösen Krisztus értünk hozott áldozatával való találkozás leleplezi és felszínre hozza a szív legmélyebb titkait, indítékait.**

Isten iránt lehet úgy is buzgó az ember, hogy a végeredmény még nagyobb lázadás Isten ellen. „Pedig hiába tisztelnem engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai. Mert az Isten parancsolatját elhagyva, az emberek rendelkezését tartjátok meg. (...) Az Isten parancsolatját szépen

félreteszitek, azért, hogy a magatok rendelését tartsátok meg.” (Mk 7,7–9) Mi is abban a veszélyben vagyunk, hogy Isten igazsága helyett emberi mércét állítunk fel, és végül Isten törvényével kerülünk szembe, ha Isten törvénye – amelynek érvényes voltát képviselnünk kell – nem tölti be Krisztushoz vezető feladatát életünkben.

„Mivel a cselekedetekben való bizakodás a legnagyobb akadály, amely elzárja előttünk az igazság elnyeréséhez vezető utat, szükséges, hogy ennek búcsút mondvá, egyedül Isten jóságára támaszkodjunk. A zsidók eme példájának méltán kell elrémítenie mindazokat, akik Isten országának a cselekedetek által való elnyerésére törekednek. (...) Azt nem nehéz felismerni, hogyan ütköznek bele Krisztusba, akik a cselekedetekben való bizakodásra támaszkodnak. Mert ha nem ismerjük el magunkról, hogy bűnösök vagyunk, akiknek egyáltalán nincs saját igazságuk, elhomályosítjuk Krisztus méltóságát, mely abban áll, hogy Ő legyen mindannyiunk számára a világosság, üdvösség, élet, feltámadás, igazság és orvosság. (...) Sőt ha valami igazságot tulajdonítunk magunknak, úgyszólván a Krisztus ereje ellen hadakozunk, mert hiszen éppúgy az Ő tiszte minden testi elbizakodottság eltiprása, mint a megfáradtak és megterheltek felüdítése és megvigasztalása. (...) Tehát nem engedelmeskedik Isten igazságának, aki önmagában akar megigazulni, mert az isteni igazság elnyerésének kezdete az, hogy lemondjunk a saját igazságunkról. A törvény arra adatott, hogy kézen fogva vezessen minket a másik igazságához. Sőt bármit tanít, bármit parancsol, bármit ígér is a törvény, a célja mindig Krisztus, tehát minden részét Őreá kell vonatkoztatni. (...) Méltán részesülnek megrovásban a zsidók a törvényvel való bűnös visszaélés miatt, mert a támaszból fonák módon akadályt csináltak maguknak, sőt nyilvánvaló, hogy megcsontították Isten törvényét, amikor annak lelkét elvetvén, csak a betű holt testébe kapaszkodtak. (...) A törvény minden részében Krisztusra néz, tehát csakis az értheti meg igazán a

törvényt, aki állandóan erre a célra irányítja tekintetét.” (Kálvin János: *A Rómaiakhoz írt levél magyarázata*, Kálvin Kiadó, 1992, 209–213. o.)

2 Min múlik tehát kinek-kinek az üdvössége, úgy a zsidónak, mint a pogánynak?

Rm 10,11–21 • „Mert azt mondja az írás: »Valaki hisz őbenne, meg nem szégyenül.« Mert nincs különbség zsidó meg görög között, mert ugyanaz az Úr mindeneknek, aki kegyelemben gazdag mindenekhez, akik őt segítségül hívják. Mert »mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megmenekül majd«. Mi módon hívják azért segítségül azt, akiben nem hisznek? Mi módon hisznek pedig abban, aki felől nem hallottak? Mi módon hallának pedig prédikáló nélkül? Mi módon prédikálnak pedig, ha el nem küldetnek? Amiképpen meg van írva: »Mely szépek a béke-ség hirdetőknél lábai, akik jókat hirdetnek!« De nem mindenek engedelmeskedtek az evangéliumnak. Mert Ésaías azt mondja: »Uram! Kicsoda hitt a mi beszédünknek?« Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által. De mondom: Avagy nem hallották-e? Sőt inkább »az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a lakó föld véghatáráig az ő beszédük«. De mondom: Avagy nem ismerte-e Izráel? Először Mózes mondja: »Én titeket felingereltek egy nem néppel, értelmetlen néppel haragítalak meg titeket.« Ésaías pedig bátorosan ezt mondja: »Megtaláltak azok, akik engem nem keresnek; nyilvánvaló lettem azoknak, akik felőlem nem kérdezősködtek.« Az Izráelről pedig ezt mondja: »Egész napon kiterjesztettem kezeimet az engedetlenkedő és ellentmondó néphez.«”

Az átgondolást segítő kérdések: Mit kell tennie mindenkinek, hogy üdvözljön, mi az a lelki magatartás, ami által „mindenki megtartatik”? Mi a hit alapja? Mi szükséges ahhoz, hogy a hit hallható legyen? Mi az, ami személyes felelőssége minden embernek? Mi volt a végső oka annak, hogy „nem mindenkinek engedelmeskedtek az evangéliumnak”?

.....

.....

Az apostol egy számunkra különösen aktuális igeverset idéz a 13. versben. Az emberi történelem legnehezebb időszakában élők számára fényes ígéreteként ragyog Isten ígérete, amely megadja a kulcsot a győzelemhez: „De mindaz, aki az Úrnak nevét hívja segítségül, megmenekül.” (Jóel 2,32)

„A reánk váró kín és gyötrellem olyan hitet igényel, amely elvisel fáradságot, késedelmet és éhséget; olyan hitet, amely a kemény próba idején sem lankad. A kegyelemidő alatt mindenki felkészülhet erre a próbára. Jákób (...) győzelme a kitartó ima hatalmát bizonyítja. Akik megragadják Isten ígéreteit, mint Jákób, akik olyan buzgók és állhatatosak, mint amilyen ő volt, azok hozzá hasonlóan győzni fognak. De akik nem hajlandók önmagukat megtagadni, és Istennel küzdeni, akik nem imádkoznak áldásaiért buzgó kitartással, azok nem fognak áldást kapni. Küzdeni Istennel – milyen kevesen tudják, mi is az! Mily kevesen tárták fel egyszer is lelküket hő vágygal Isten előtt annyira, hogy minden idegszáluk megfeszült! Amikor a kétségbeesés hullámai leírhatatlan erővel csapnak át az esdeklő emberen, mily kevesen kapaszkodnak törhetetlen hittet Isten ígéreteibe! (...) Most kell igyekeznünk arra, hogy Istent – ígéreteinek igénylésével – megismerjük. Az angyalok minden buzgó és őszinte imát feljegyeznek. Mondjunk le inkább önző kedvteléseinkről, mintsem elhanyagoljuk az Istennel való beszélgetést! A legnagyobb szegénység és a legönmegtagadóbb életkörülmény az Ő jóváhagyá-

sával jobb, mint a gazdagság, méltóság, kényelem és barátság – Isten nélkül. Időt kell szakítanunk az imádkozásra.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, 552–553. o.)

Gondolkozzunk el Jel 10,11 verse fényében, mi a felelősségünk abban, hogy minél többen megalapozottan segítségül hívhassák Istent, és így megmenekülhessenek?

3 Elvetette-e Isten Izráelt? Mit érthetünk meg Pál apostol érveléséből, mi történt Jézus Krisztus első eljövetelekor?

Rm 11,1–10 • „Mondom tehát: Avagy elvetette-e Isten az ő népét? Távol legyen! Mert én is izraelita vagyok, az Ábrahám magvából, Benjámin nemzetségéből való. Nem vetette el Isten az ő népét, melyet eleve ismert. Avagy nem tudjátok-e, mit mond az írás Illésről? Amint könyörög Istenhez Izrael ellen, mondván: Uram, a te prófétáidat megölték, és a te oltáraidat lerombolták; és csak én egyedül maradtam, és engem is halálra keresnek. De mit mond néki az isteni felelet? Meghagytam magamnak hétezer embert, akik nem hajtottak térdet a Baálnak. Ekképpen azért most is van maradék a kegyelemből való választás szerint. Hogyha pedig kegyelemből, akkor nem cselekedetekből: különben a kegyelem nem volna többé kegyelem. Hogyha pedig cselekedetekből, akkor nem kegyelemből: különben a cselekedet nem volna többé cselekedet. Micsoda tehát? Amit Izrael keres, azt nem nyerte meg: a választottak ellenben megnyerték, a többiek pedig megkeményítették: Amint meg van írva: „Az Isten kábultság lelkét adta nékik; szemeket, hogy ne lássanak, füleket, hogy ne halljanak,” mind e mai napig. Dávid is ezt mondja: „Legyen az ő asztaluk törre, hálóvá, botránkozássá és megtorlássá. Sötétüljenek meg az ő szemeik, hogy ne lássanak, és az ő hátukat mindenkorra görbítsd meg.”

Az átgondolást segítő kérdések: Beszélhetünk-e az egész Izráel elvetéséről, hogyan érvel az apostol? Mi történt azokkal, akik Krisztust elfogadták? Mi történt azokkal, akik Krisztust elutasították? Milyen törvényszerű folyamatot figyelhetünk meg ebben az esetben is?

.....

.....

.....

Amennyire téves gondolat az, hogy valaki pusztán Izráel népehez való tartozása alapján majd üdvözülni, ugyanannyira tévedés azt gondolni, hogy Krisztus halálra adása miatt Isten minden izraelitát elvetett. Ő mindig megkülönböztette a névleges izraelitákat a valóban hívő izraelitáktól. Ugyanígy ma is különbséget tesz a csupán hitvalló keresztények és Krisztus valódi követői között. Az előre ismerése a garancia arra, hogy pontosan tudja, mit várhat egy-egy embertől, vagy akár egy egész néptől.

Akik Jézus Krisztus eljövetelkor engedtek a Szentlélek munkájának, azok felismerték Isten ígéreteinek beteljesedését, és örömmel elfogadták Krisztust Messiásnak, és áldozatát bűneik bocsánatára. Akik viszont elutasították a sok bizonyosságot, amit nyertek Krisztusról, azok szíve átmenetileg vagy végleg megkeményedett. Ennek következményeit is tapasztalniuk kellett. Amikor valaki ellenáll a kegyelem munkájának, akkor kevésbé válik fogékonnyá arra, hogy meglássa és meghallja Isten szerető hívását, és még Isten hétköznapi áldásai is átokká válnak életében.

Ha valóban kegyelmet nyertünk Istentől, ez abban nyilvánul meg, hogy mi magunk is kegyelmet adunk a felebarátainknak, testvéreinknek. Bár természetesen nem helyeseljük a rosszat, de nem rójuk fel a gonoszt, nem ápolunk magunk-

ban haragot és neheztelést akár csak egyetlen ember iránt is, bízunk a megváltásában, megtérésében, amit a mi szeretetteljes viselkedésünk is munkál a másokban. Nincs meggyőzőbb bizonyítéka annak, hogy valaki nem vette, nem értette meg, nem élte át az Isten kegyelmét, mint az engesztelhetetlen lelkület – akár csak egyetlen ember, a „legkisebb” iránt is (Mt 25,45).

Nem hiúsultak meg tehát Isten Izráelre vonatkozó ígéretei a nép többségének elfordulásával. Mert Isten ígéretei sohasem semmisülnek meg, vagy mennek feledésbe, hanem feltétlenül beteljesednek a maguk idejében és módján. Azt kell csupán tisztán látni – Izráel esetében is –, hogy az ígéretek csak a hívő izraelitákon – vagy más szavakkal, csak az igazán izraelitákon teljesednek be.

4 Hogyan munkálta Isten saját terveit, miközben tiszteletben tartotta mindenkinek a szabad választását?

Rm 11,11–15 (vö. Ap csel 13,46–48) • „Annakokáért mondom: Avagy azért botlottak-e meg, hogy elessenek? Távol legyen; hanem az ő esetük folytán lett az üdvösség a pogányoké, hogy ők felingereltessenek. Ha pedig az ő elesésük világnak gazdagsága, és az ő veszteségük pogányok gazdagsága, mennyivel inkább az ő teljességük? Mert néktek mondom, a pogányoknak, amennyiben hát én pogányok apostola vagyok, a szolgálatomat dicsőítem, ha ugyan felingerelhetném az én atyámfiait, és megtarthatnék közülük némelyeket. Mert ha az ő elvettetésük a világnak megbékélése, micsoda lesz a felvételük, hanemha élet a halálból?”

.....

.....

Az átgondolást segítő kérdések: Mire nyílt lehetőség azzal, hogy a zsidók üldözni kezdték az apostolokat? Mire készítetett némelyeket a zsidók közül az, hogy a pogányok közül sokan elfogadták az evangéliumot?

.....

.....

Isten soha nem akar rosszat, de mindent, még a rosszat is felhasználja ügye érdekében. A zsidók Krisztus követőivel szemben tanúsított gyűlöletét felhasználta arra, hogy az apostolok elszéledjenek, és elvigyék az evangéliumot a pogányokhoz. Ugyanakkor a pogányok megtérése által a zsidók megtéréséért munkálkodott, amennyiben ez némelyeket közülük az Írások kutatására, Isten keresésére ösztönzött. „Mert ahogy a feleségben, akit vétke miatt a férje elutasított magától, fellángol a féltékenység, s ez arra ingerli, hogy kibékülni igyekezzenek, úgy – azt mondja – megtörténhetik, hogy a zsidókban – a helyükre került pogányok láttán – feltámad az elutasításuk miatti fájdalom és az Istennel való megbékélés vágya.” (Kálvin János, i. m., 237. o.)

A 12. versben szereplő teljesség szó az elesés, veszteség szavak ellentétéként szerepel a szövegben, vagyis a helyreállítás értelmében. (Tehát nem a „minden zsidó megtér majd” elgondolást fogalmazza meg.) Az apostol a 12. és a 15. versben is hangsúlyozza, milyen nagy jelentősége lenne annak, ha azok közül, akik korábban elutasították Krisztust, némelyek megtérnének. Ha már az elesés békességet hozott a pogány világunknak, megtérésük olyan tapasztalat lenne, mint a halálból való feltámadás. Micsoda segítséget jelenthetne az evangélium hirdetésében, ha azok hirdetik az evangéliumot, akik gyermekkoruktól fogva ismerik az Írásokat? Pált ugyan a pogányok apostolának nevezték, de ő maga ugyanolyan elkötelezettséget tanúsított a zsidók megmentése iránt is, minden alkalmat megragadott, hogy értük is munkálkodjon.

5 Milyen figyelmeztetést és reménységet hordoz a vadolajfa-hasonlat?

Rm 11,16–24 • „Ha pedig a zsenge szent, akkor a tészta is; és ha a gyökér szent, az ágak is azok. Ha pedig némely ágak kitörtetek, te pedig vadolajfa létedre beoltattál azok közé, és részese lettél az olajfa gyökerének és zsírjának, ne kevélykedjél az ágak ellenében! Ha pedig kevélykedel, nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged. Azt mondod azért: Kitörtetek az ágak, hogy én oltassam be. Úgy van, hitetlenség miatt törtetek ki, te pedig hit által állasz; fel ne fuvalkodjál, hanem félj. Mert ha az Isten a természet szerint való ágaknak nem kedvezett, majd néked sem kedvez. Tekintsd meg azért az Istennek jóságát és szigorúságát: azok iránt akik elestek, szigorúságát; irántad pedig a jóságát, ha megmaradsz a jóságban; különben te is kivágatsz. Sőt azok is, ha meg nem maradnak a hitetlenségben, beoltatnak, mert az Isten ismét beolthatja őket. Mert ha te a természet szerint való vadolajfából kivágattál, és természet ellenére beoltattál a szelíd olajfába: mennyivel inkább beoltatnak ezek a természet szerint valóak az ő saját olajfájukba.”

.....

.....

Az átgondolást segítő kérdések: Milyen lelkiületbeli veszély fenyegette a pogányságból lett hívőket? Miben nyilvánul meg az, hogy Isten soha nem cselekszik elvtelenül vagy következetlenül?

.....

.....

„Krisztus kiválasztottjának bizonyulsz, ha büséges vagy, ha a szőlőtőkén maradsz.” (Ellen G. White, 43. kézirat, 1894)

Az apostol újra megerősíti, hogy Isten nem vetette el az összes izraelitát: a fát nem vágták ki, csak az elszáradt ágakat távolították el. Izráel mint nemzet nem töltötte be Istentől rendelt szolgálatát, ezért a nekik szabott történelmi idő után (vö. Dn 9. fej.) mint nép többé már nem voltak Isten különleges, kiválasztott népe (Mt 21,43). Megbízatusukat a hívő maradék vitte tovább, akikhez csatlakoztak a pogányságból megtérők (vö. 1Pt 2,7–10). Isten műve mindig a hívő maradék által haladt előre a történelem során. „*Kezdetől fogva a hívő lelkek alkották Isten egyházát a földön. Minden korszakban voltak az Úrnak őszinte őrei, bizonyosságtevői.*” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Isten terve egyházával c. fejezet) Ahogyan a pogányságból megtérőknek meg kellett tanulniuk, hogy megbecsüljék és tiszteljék azokat, akiknek köszönhetik Isten beszédét, akik által „részesei lettek az olajfa gyökerének és zsírjának”, ugyanúgy fontos az, hogy akik ma csatlakoznak Isten művéhez, elkerüljék a felfuvalkodást, a meglátott hiányosságok és bűnök miatti megbotránkozást és megkeseredést, és megbecsüljék hitben idősebb testvéreik tapasztalatait.

Az itt alkalmazott hasonlat különösen világossá teszi azt, amit az apostol eddig is többször hangsúlyozott már. Nincs különbség zsidó és pogány között. Mindnyájan elveszettek, akik a törvény ítélete alatt vannak, és mindnyájan csak hit által tartathatnak meg. Ezt az igazságot azonban nemcsak a zsidóknak kell megérteniük a pogányokra nézve, hanem a pogányoknak is a zsidókra nézve.

„Mert ha a zsidók kivágatása a hitetlenség miatt, a pogányok beoltása pedig a hit által történt, akkor csak az lehet hátra, hogy Isten kegyelmének a megismerése szerénységre és megalázkodásra vezesse őket. Mert az a hit sajátossága és az következik természetéből, hogy mélységes alázatot és félelmet kelt bennünk. (...) Mert sohasem juthat eszünkbe a zsidók elvettetése anélkül, hogy meg ne borzadjunk, és meg ne rendüljünk miatta. Mert mi okozta romlásukat, ha nem az,

hogy az elért méltóságban való balga elbizakodottságból megkeményedtek és semmibe vették Isten ítéletét? (...) De ez a meggondolás, amiképpen felkelti bennünk az önmagunk iránt való bizalmatlanságot, úgy arra is ösztökél, hogy erősebben és állhatatosabban ragaszkodjunk Isten jóságához.” (Kálvin János, i. m., 240–241. o.)

6 Kik alkotják az „egész Izráelt”, amely „megtartatik”?
Miért csodálatra méltó Isten gondviselő munkálkodása?

Rm 11,25–36 • „Nem akarom, hogy ne tudjátok, atyámfiai, ezt a titkot, hogy magatokat el ne bízzátok, hogy a megkeményedés Izraelre nézve csak részben történt, ameddig a pogányok teljessége bemegy. És így az egész Izrael megtartatik, amint meg van írva: »Eljön Sionból a Szabadító, és elfordítja Jákóbtól a gonoszságokat.« És »ez nékik az én szövetségem, midőn eltörlöm az ő bűneiket«. Az evangéliumra nézve ugyan ellenségek tiérettetek, de a választásra nézve szerelmetesek az atyákért. Mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása. Mert miképpen ti egykor engedetlenkedtetek az Istennek, most pedig irgalmasságot nyertetek az ő engedetlenségük miatt, azonképpen ők is most engedetlenkedtek, hogy a ti irgalmasságba jutásotok folytán ők is irgalmasságot nyerjenek. Mert az Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett, hogy mindeneken könyörüljön. Óh, Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az ő ítéletei, s kinyomozhatatlanok az ő útjai! Mert kicsoda ismerte meg az Úr értelmét? Vagy kicsoda volt néki tanácsosa? Avagy kicsoda adott előbb neki, hogy annak visszafizesse azt? Mert őtőle, őáltala és őreá nézve vannak mindenek. Övé a dicsőség, mindörökké. Ámen.”

Az átgondolást segítő kérdések: Hogyan összegezhethetjük a levél eddigi gondolatai alapján azt, hogy kiket tekint Isten a maga fiainak? Milyen tanulságot vonhatunk le a zsidó-pogány viszonyulás átgondolásából hétköznapi helyzeteinkre?

.....

.....

.....

Izráelben nem mindenki keményedett meg, nem mindenki utasította el végleg Krisztust mint Messiást. Az apostol látta, hogy vannak még olyan zsidó honfitársai, akikért, ha bölcsen és szeretettel munkálkodnak, még megnyerhetők az evangéliumnak. Ezt a munkát azonban nagymértékben akadályozná, ha a pogányságból megtért hívők büszkén, szívükben előítéletet és elutasítást ápolva elfordulnának a meg nem tért zsidóktól. Ugyanakkor Pál apostol tisztában volt azzal, hogy nem fogja mindenki elfogadni Krisztust, a pogányok között végzett szolgálata „felingerlő” hatásával is csak „némelyeket” menthet meg atyjafiai közül (lásd 14. vers).

A zsidókért való fáradozás ma is kötelességünk: *„Világunkban hatalmas munkát kell végeznünk. Az Úr kijelentette, hogy a pogányokat be kell gyűjtenünk, de nem csupán a pogányokat, hanem a zsidókat is. A zsidók között sokan vannak, akik megtérnek, s akik által meglátjuk Istenünk üdvözítését. Zsidók mindenütt vannak, s el kell vinnünk hozzájuk az időszerű igazság világosságát. Közöttük sokan vannak, akik elfogadják a világosságot, s akik Isten törvényének változhatatlanságát csodálatos erővel hirdetik. Az Úr Isten munkálkodni fog. Csodálatos dolgokat cselekszik igazságban.”* (Ellen G. White, 87. kézirat, 1907)

Sokan vallják és várják Izráelnek mint népnek újkori megtérését, erre a szakaszra is hivatkozva. Azonban a Római levél eddigi gondolatai alapján is kizárt, hogy Pál szavait úgy értel-

mezzük, lesz egy kor, amikor minden izraelita elfogadja Krisztust. Az „egész Izráel” kifejezést nem alkalmazhatjuk a testi Izráelre, a következő okokból:

– Az „és így”, azaz „ilyen módon” az „egész Izráel megtartatik” megfogalmazás összekapcsolja ezt a kijelentést az előző mondatban szereplő „pogányok teljessége” kifejezéssel. Az „egész Izráelt” a valóban hívő, megtért zsidók és pogányok együtt alkotják (vö. Gal 6,15–16).

– Amennyiben nemcsak a megtért zsidók alkotnák az „egész Izráelt” (egy részét), hanem minden zsidó származású ember, akkor a „pogányok teljessége” kifejezés jelentését is szó szerint kellene értelmezni, tehát „minden pogány származású ember”. Ez esetben viszont annál a gondolatnál tartanánk, hogy mindenki üdvözülni fog, és senki nem kárhozik el. Ez pedig nyilvánvalóan ellentétes a Biblia tanításával. A pogányok teljessége kifejezés értelme: az összes pogány, aki megtérésre vezethető.

– Továbbá miért beszélne Pál az előzőekben oly sokat arról, hogy nem a „testnek fiai” Izráel fiai, hanem csak a hitből való, hogyha végül mégis lehetne üdvözülni pusztán származás alapján, megtérés és hit nélkül? Miért emelte fel szavát korábban a megalapozatlan elbizakodottság ellen?

– A Pál apostol által idézett ószövetségi próféciaiból is láthatjuk, hogy az ígéret a megtérőknek szól: „És eljön Sionnak a megváltó, és azoknak, akik Jákóbban megtérnek hamisságukból, szól az Úr.” (Ésa 59,20)

Az apostol azért küzd, hogy a hívők azonosuljanak Isten lelkiületével – aki mindent az üdvösség szolgálatába állított –, s a velük ellenségesen viselkedők iránt irgalmasságot és mentő szeretetet gyakoroljanak. Isten arra vágyik, hogy könnyörülhessen a bűnösön. Amikor fedd, a megmentés szándékával szembesít a bűnökkel, hogy megbocsáthassa és eltörölhesse azokat. Gondviselésének minden lépését ez a szándék vezérli.

A legfontosabbat megérthetjük a kinyilatkoztatásból Isten szándékaival, terveivel kapcsolatban. Azonban sok kérdés és titok marad számunkra. Nem tudjuk kellőképpen megmagyarázni sem Isten lényét, sem alkotásait, sem életünk sok eseményét, összefüggését, és ennek alázatra és az emberi okoskodás elkerülésére kell vezetnie bennünket. Ha titokzatosnak, érthetetlennek vagy félelmetesnek is tűnik sok minden előttünk, mégis bízhatunk Isten változhatatlan szeretetében, és megmentő munkálkodásában.

„Mindnyájunknak kiváltságunk és kötelességünk, hogy használjuk értelmünket, amennyire csak a véges emberi képességek ezt engedik, de van egy határ, ahol az emberi lehetőségek megszűnnek. Sok dolog létezik, amelyeket sohasem tudunk észszel kikutatni, a legnagyobb intelligencia vagy a legmélyebbre hatoló gondolkodóképesség által sem. Isten útjait és munkáit nem lehet meghatározni a filozófia eszközeivel; az emberi értelem nem tudja megmérni a végtelent. Isten minden bölcsesség, igazság és tudás forrása. Az ember is elérhet magas csúcsokat ebben az életben az által a bölcsesség által, amelyben Isten részesíti, de ezenkívül ott marad még az örökkévalóság, ami a megváltottak tanulmányának tárgya és öröme lesz az örökkévaló korszakokon át.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1896. december 29.)

Az e beti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
– Hozzájárulás közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.

„Kérlek azért titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmasságáért...”

KRISZTUS-KÖVETÉS A HÉTKÖZNAPOKBAN
(RM 12. FEJEZET)

I Mi a méltó válasz Krisztus áldozatára? Milyen változást akar Isten kimunkálni az életünkben?

Rm 12,1–2 (vö. Gal 2,20; Mal 1,8) • „Kérlek azért titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmasságáért, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti logikus tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.”

.....
.....

Az átgondolást segítő további kérdések: A levél eddigi fejezetei fényében mit jelent Isten irgalma? Miért Isten irgalmára hivatkozva vezet be az apostol a levél gyakorlati keresztény életről szóló szakaszát, és mi a jelentősége annak, hogy a test odaszánásáról beszél? Mit fejezett ki az egészen égőáldozat az ószövetségi áldozati rendszerben? Mi a jelentőségük az áldozatra

nézve a következő kifejezéseknek: „élő, szent, Istennek tetsző”? Mi a lényegi különbség az alkalmazkodás és az átalakulás között? Mi a lényege az elme megújulásának?

.....

.....

A levél folytatásában Pál apostol gyakorlati kérdésekről szól. Azonban ez nem azt jelenti, hogy a levélnek ez a szakasza mintegy függelék lenne a korábban tárgyalt fontos kérdések, a hit általi megigazulás és a predesztináció után. Sokkal inkább azt mondhatjuk, hogy a folytatásban az apostol megmutatja, milyen hatással van a hit általi megigazulás, az Istenbe vetett bizalom az élet különböző területeire.

Isten irgalmasságának, szeretetének felismerése és szemlélése teremtheti meg szívünkben azt az indítékot, amely szilárd alapja lehet a megszentelt cselekedeteknek. „Amíg igazán szívükbe nem vésték az emberek, hogy mivel tartoznak az Isten irgalmasságáért, addig sohasem tisztelik őt komoly indulattal, sem nem buzdulnak fel elég erősen az ő félelmére és az iránta való engedelmisségre.” (Kálvin János: *A Rómaiakhoz írt levél magyarázata*, Kálvin Kiadó, Bp., 1991, 254. o.) Isten előtt azoknak a cselekedeteknek van értékük – függetlenül „nagyságuktól” –, amelyek háttérében az iránta való hála és viszonzszeretet áll. Isten engedelmisséget vár el tőlünk, de nem formai, sem szolgálai engedelmisséget, hanem szeretetből fakadót. Ha terhesnek érezzük Krisztus igáját, ha belefáradunk az engedelmisségbe vagy a szolgálatba, akkor újra az alapokhoz kell visszatérni: Miért követem azt az életmódot, amely szerint élek? Miért teszem azt, amit teszek? Miért tagadom meg önző kívánságaimat, és küzdök önmagammal? Az apostol ezt a választ adta erre a kérdésre: „Mert Krisztus szeretett engem, és önmagát adta értem!”

Külső engedelmisség vagy átalakulás: A 2. versben két fontos kifejezés szerepel, amelyek a változással, változtatással áll-

nak kapcsolatban. A *szabni* ige a *séma* (alakzat) szóból, a *változtatok el* ige pedig a *metamorfózis* (átalakulás) szóból származik. A világ azt igényli, hogy alkalmazkodjunk, „ne lógjunk ki a sorból”. Nem tűri a másságot, de nem igényli a belső azonosulást. Elég, ha követjük azt, ami általában megszokott és elfogadott. Ezzel szemben Isten belülről át akar formálni bennünket. Ahhoz hasonlóan, mint amikor a vasat felforrósítják, formálhatóvá teszik, majd öntőformába öntik. Ő nem elégzik meg külső vagy formai engedelmisséggel, hanem meggyőződésből való azonosulásra és ebből fakadó átformálódásra vár. A szeretetében van az a hatalom, amely képes meglágyítani és formálhatóvá tenni az emberi szívet. Így képes elvezetni arra a gondolkodásra, amely az Ő vezetését és akaratát keresi mindenben (vö. Efész 4,17–19; 5,15–17).

2 Hogyan tanít a közösség helyes működésére az emberi test?

Rm 12,4–5 (vö. 1Kor 12) • „Mert miképpen egy testben sok tagunk van, minden tagnak pedig nem ugyanazon cselekedete van, azonképpen sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk.”

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen alapvető tanulságokat kell megtanulnunk abból, ahogyan Isten megalkotott bennünket? Milyen kapcsolat van egy tag és az egész test között? Mi a különbség az egység és az egyformaság között?

.....

.....

Pál apostol az emberi test segítségével ábrázolja a gyülekezeti közösség egységét és együttműködését:

- a testnek sok tagja van,
- minden tagra szükség van,
- szoros kötődés, kapcsolat van az egyes tagok között,
- minden tagnak megvan a maga saját feladata,
- a test egészének érdekében együttműködnek a tagok tökéletes összhangban.

A hívők közössége Krisztus teste, aki általuk akarja elvégezni megváltó munkájának befejezését a Földön. Krisztus követe, az iránta érzett szeretet és engedelmesség a gyülekezet egységének alapja. Az egész közösség működésére kihat, ha csak egyetlen tag életében is megjelenik az önzés és függetlenség lelkiülete. *„Aki valóban egy Krisztussal, sohasem viselkedik úgy, mintha egymagában teljes egész lenne. (...) A gyülekezet tökéletesítése nem attól függ, hogy minden tag teljesen egyformára alakul. Isten valamennyit felszólítja: töltsé be helyét, s végezze a rábízott feladatot a neki adott képesség szerint.”*

„Az egység a sokféleségben olyan elv, mely az egész teremtést átítatja. Bár egyéniség és sokféleség látható a természetben, mégis egység van a változatosságukban, hiszen ugyanabból a forrásból nyerik hasznosságukat és szépségüket. (...) A szőlővesszők nem olvadhatnak egymásba, egyedenként különálló. Ennek ellenére is minden vesszőnek közösségben kell lennie minden más vesszővel, ha egyazon szőlőtő vesszői. Ugyanabból a forrásból szívják táplálékot, ugyanazokat az életadó tulajdonságokat isszák be. Tehát az igaz szőlőtő minden vesszője különálló, mégis a tőkében egységbe fonódnak. Nem lehet köztük megosztottság, a tőke akarata egybefűzi őket, hogy gyümölcsöt teremjenek, bárhol találnak helyet és lehetőséget. Ehhez a munkásnak el kell rejtenie énjét. Nem szabad kifejezést adnia gondolatainak és akaratának, hanem a Krisztus gondolatait és akaratát kell kifejeznie. (...) Gondolatban és kívánságokban, szavakban és tettekben Krisztussal azonosnak kell lenniük, az Ő lelki életéből táplálkozva. A hitnek

gyakorlás által kell növekednie. Akik Isten közelében élnek, megértik, hogy mi Jézus számukra, és mik ők Jézus számára. Amint az Istennel való közösség rányomja pecsétjét a lélekre, és világító lámpásként ragyog az arcból, Krisztus szent jellemének szilárd elvei tükröződnek vissza az emberben.” (Ellen G. White: 19. levél, 1901; *Review and Herald*, 1897. november 9.)

3 Milyen összefüggés van a hit mértéke és az Istentől kapott szolgálat betöltése között?

Rm 12,3. 6–8 (vö. Lk 16,10) • „A nékem adott kegyelem által mondom mindenkinek közöttetek, hogy feljebb ne bölcselkedjék, mint ahogy kell bölcselkedni; hanem józanon bölcselkedjék, amint az Isten adta kinek-kinek a hit mértékét. (...) Minthogy azért különböző ajándékaink vannak a nekünk adott kegyelem szerint, akár írásmagyarázás, a hitnek párhuzama szerint teljesítsük. Akár szolgálat, a szolgálatban, akár tanító, a tanításban, akár intő, az intésben, az adakozó egyszerűséggel, az előljáró szorgalmatossággal; a könnyörülő vidámsággal művelje.”

.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen kapcsolat van a józan gondolkodás és a hit mértéke, növekedése között? Kit tud Isten felkészíteni a szolgálatra? Mikor lehet hiteles a szolgálatunk? Milyen iránymutatást ad Rm 12,3–6 a gyülekezeti választásokhoz?
.....
.....

Az apostol szavait így is fordíthatnánk: „Mondom mindenkinek közöttetek, hogy *senki* ne gondoljon magáról többet,

mint amit gondolnia kell (ne fuvalkodjon fel), hanem azzal gondoljon, hogy józanon gondolkozzon.” Az embert – természeténél fogva – mindig fenyegeti az önfelmagasztalás. Abban a veszélyben van, hogy önmagával, helyzetével, másoknak róla alkotott véleményével foglalkozik, azzal, hogy kellőképpen megbecsülik-e őt, megbízzák-e azzal a munkával, amelyet megérdemel stb. Egész életet el lehet tölteni arról való álmodozással, hogy majd valami nagy dolgot teszünk Jézusért, s közben elhaladhatunk azok mellett az egyszerű kötelességek mellett, amelyek alkalmassá formálhatnak nagyobb feladatok betöltésére. *„Ha melengetik a büszkeséget, pontosan azok a szellemi képességek lesznek szennyezettek, amelyek áldás lennének, ha befogadnák a kegyelmet. Az a győzelem, amely életre éltető illat lett volna, ha Istennek tulajdonították volna a dicsőséget, szennyes lesz az önhittségtől. Ezeket a gyakoriságuk miatt sokszor észrevétlenül, apró bűnöket használja ki Sátán a szolgálatára.”* (Ellen G. White: 47. kézirat, 1896)

Amikor önmagunk körül forognak gondolataink, akkor abban a veszélyben vagyunk, hogy szem elől tévesztjük Krisztust és életünkre vonatkozó akaratát. Ezzel szemben a józan gondolkodás azt jelenti, hogy szembenézünk a ránk váró feladatokkal, megpróbáltatásokkal, és Isten vezetését, jelenlétét, segítségét igényelve harcoljuk a hit harcát, minden napot – mind az örömet, mind a bánatát – a maga teljességében átélve. Ha ezt tesszük, akkor növekedni fog a hitünk. A szolgálatunkat a hitünk mértékével párhuzamban kell végeznünk, tehát csak annyiban hiteles, amennyiben összhangban van a hitünkkel, abból fakad. Ha tehát eredményes szolgálatot akarunk végezni, akkor mindenekelőtt a személyes hitet, Istennel való kapcsolatunkat kell élnünk napról napra.

„Ha lelkeket akarunk a rohanó árból kimenteni, nekünk magunknak kell erősen állnunk a Sziklán: Krisztus Jézuson. A kereszténység jelvénye nem külső jel: nem kereszt, sem korona, hanem az Isten és az ember közötti egység megmutatkozása. Isten

kegyelmének jellemünk átalakulásában megnyilvánuló erejével kell meggyőzni a világot arról, hogy Isten a világ Megváltójaként küldte el Fiát. Semmi másnak nincs olyan nagy hatása az ember lelkére, mint az önzetlen élet befolyásának. Az evangélium ügye mellett a legnagyobb érv egy szerető és szeretetre méltó keresztény. Az ilyen élet és befolyás minden lépésnél erőfeszítést, önfeláldozást és önfegyelmet igényel. Sokan azért csüggednek el olyan könnyen kereszténységük gyakorlásakor, mert ezt nem értik. Sokan, akik őszintén Isten szolgálatára szentelődtek, meglepődnek és csalódnak, amikor soha addig nem tapasztalt akadályokkal, próbákkal és tanácsstalansággal szembesülnek. Krisztusi jellemért és az Úr szolgálatára való alkalmasság elnyeréséért könnyörögnek – ugyanakkor a körülményeik mintha minden rossz tulajdonságukat elő akarnák csalni. Olyan hibák mutatkoznak meg, amelyeknek létezéséről még csak sejtelmük sem volt. (...) Pontosán azért esnek meg ezek velük, mert Isten vezeti őket. A megpróbáltatások és akadályok Isten fegyelmező eszközei – a sikernek Isten által megszabott feltételei. (...) Sokan elégedetlenek a foglalkozásukkal. Talán a környezetüket is kellemetlennek tartják; idejüket középszerű munka köti le, pedig úgy érzik, hogy nagyobb felelősség hordozására is képesek lennének. Sokszor úgy tűnik, hogy senki sem értékeli igyekezetüket; munkájukat eredménytelennek, a jövőt bizonytalannak látják. Ha nem is mi választottuk azt a munkát, amit végeznünk kell, fogadjuk el azt úgy, hogy azt Isten választotta részünkre. Ha tesszik, ha nem, el kell végeznünk azt a munkát, ami éppen ránk vár. (...) A mi terveink nem mindig azonosak Isten terveivel. Talán úgy látja, hogy nekünk is és ügyének is az a legjobb, ha akadályt gördít legjobb szándékaink megvalósítása elé. (...) De egy dologban biztosak lehetünk: megáldja és ügye előbbre vitelére felhasználja azokat, akik őszintén az Ő megdicsőítésére szentelik magukat és mindenüket. Ha jónak látja megtagadni kívánságait, úgy kárpótolja őket, hogy tanújelét adja szeretetének, és valami más szolgálatot bíz rájuk. Isten, aki jobban ismer

minket, mint mi magunk, sokszor irántunk való féltő szeretete és sorsunk iránti érdeklődése miatt nem engedi, hogy saját önző becsvágyunknak tegyünk eleget. Nem engedi, hogy elmenjünk a reánk váró egyszerű, de szent feladatok mellett. Sok esetben pontosan ezek képezik azt az elengedhetetlen iskolát, amelyben felkészülhetünk a nagyobb feladatokra. Sokszor meghiúsulnak terveink, hogy megvalósulhasson az a terv, amelyet Isten gondolt el. Sohasem igazán áldozat az, amit Istenért kell tennünk. Bár van, amit fel kell adnunk érte, de ezt téve csak arról mondunk le, ami a menny felé vezető utunkat akadályozza. Még ha önmagukban véve jó dolgokat kell is feladnunk, biztosak lehetünk afelől, hogy Isten valami jobbat tartogat számunkra.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lányomán*, 339–342. o.)

4 Mi jellemzi a szeretetet? Mire kell különösen ügyelnünk, amikor valaki szükséghelyzetbe kerül, támadások érik?

Rm 12,9–15 • „A szeretet képmutatás nélküli. Legyetek a gonosztól irtózók, a jóhoz ragaszkodók, az atyafiúi szeretetben egymás iránt gyöngédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők, az igyekezetben nem restek, a Lélek által buzgók, az Úrnak szolgálók, a reménységben örvendezők, a háborúságban állhatatosak, a könyörgésben kitartóak, a szentek szükségeiben közösséget vállalók, a vendégszeretetet gyakorlók. Áldjátok azokat, akik titeket kergetnek! Áldjátok, és ne átkozzátok! Örüljete az örülőkkel, és sírjatek a sírókkal.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Vegyük számba az igazi szeretet jellemzőit! Miben lehet „versengés” a keresztény kö-

zösségben? Milyen lelki veszély fenyegeti azt, akit üldöznek? Miben nyilatkozik meg a valódi együttérzés?

Az apostol a 9. versről kezdve rövid kijelentésekkel mutatja be a krisztusi szeretet sajátos vonásait. Ennek a szakasznak jellegzetessége, hogy a görög szövegben az igék nem felszólító módban állnak. (A magyar fordításban ezt nehéz érzékeltetni.) Nem azt mondja tehát, hogy a szeretetnek képmutatás nélkülinek kell lennie, hanem kijelenti, hogy a szeretet képmutatás nélküli, s ezért a keresztények irtóznak a gonosztól, és ragaszkodnak a jóhoz... Az igazi szeretet nem hízelgő, hanem igazságos, ugyanakkor érezhető szeretet, amely meghitt légkört teremt a gyülekezetben. Nem fanatikus, megszentelt buzgalmát Isten Lelke serkenti...

Az igazi Krisztus-követés mindig ellenségeskedést, üldözést vált ki (2Tim 3,12), de a testvéri szeretet ekkor is megmarad. Segít a szükségleteknek megfelelően, ugyanakkor segít abban a lelki küzdelemben is, hogy az üldöző iránt is megmaradjon a szeretet, és a hívő áldást mondjon, ne átkot. Az apostol szavai arra bátorítanak, hogy az imádságban kitartóak legyünk. *„Attól nem kell félnünk, hogy az Ur figyelmen kívül hagyja népe imáját. Az a veszély azonban fennáll, hogy a kísértésekben és próbákban elcsüggedve felhagyunk az imádkozással.”* (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 117. o.)

Sok keresztény, aki szeretne engedelmeskedni és szolgálni Istennek (vagy úgy gondolja, hogy ezt teszi), szem elől téveszti, hogy a szeretet parancsolata két részből áll: Isten iránti szeretetünk mércéje az, hogy engedelmeskedünk-e az akaratának (Jn 14,15), de ezzel együtt szeretnünk kell felebarátainkat úgy, mint önmagunkat. A törvény betöltése a szeretet, és a parancsolat egyik részére való törekvés nem ad felmentést a másik része alól.

5 Kik legyenek meghatározók a gyülekezeti közösségben?
Miért?

Rm 12,16 (vö. Fil 2,1–8) • „Egymás iránt ugyanazon indulattal legyetek. Ne legyetek nagyra törők, hanem az aláztosakhoz szabjátok magatokat. Ne legyetek bölcsök timagatokban.”

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen hatással van egy büszke ember a környezetére? Miért segítheti a talentumok „összehordását” az alázatos ember?

.....

.....

A 16. vers fontos útmutatást ad ahhoz, hogy mikor tud más elvek szerint működni a gyülekezeti közösség, mint egy világi közösség. A világ rendje szerint a magabiztos, erős akaratú, büszke emberek a meghatározók egy közösségben. Ezzel szemben az apostol szó szerint azt mondja: „az aláztosokkal együtt vezettessetek!” A büszkeség vagy elnyomja a másikat, vagy az önzés legrosszabb megnyilatkozásait hozza elő a másik emberből. Csak az alázatos ember tud olyan hatást gyakorolni, melynek eredménye az, hogy mindenki szabadon építheti a gyülekezeti közösséget.

Míg a büszke embert az a veszély fenyegeti, hogy semmibe veszi mások tanácsát, addig az alázatos ember egyik jellemzője, hogy szívesen fogadja a tanácsot, kész engedni a maga véleményéből. Messzire ható következménye van annak, hogy milyen elvek határozzák meg egy gyülekezeti közösség vezetését.

6 Milyen lépéseken keresztül lehet eljutni a „gonoszt jóval győzd meg” felhívás betöltésére?

Rm 12,17–21 • „Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek. Arra, ami minden ember előtt jó, előre gondoljatok. Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljete. Magatokért bosszút ne álljatok, szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak, mert meg van írva: Enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr. Azért, ha éhezik a te ellenséged, adj ennie, ha szomjúhozik, adj innia, mert ha ezt műveled, eleven szemet gyűjtesz az ő fejére. Ne győzöttessél meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg!”

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Mi az első természetes emberi reakció, ha bántás ér minket? Hogyan lehet ezt a természetes reakciót elkerülni? Mit jelent Isten ítéletére hagyni az igazságunkat? Mit jelent a gyakorlatban az ellenség szeretete?

.....

.....

Az emberi kapcsolatokat egy nagyon egyszerű törvény határozza meg: ösztönösen úgy viszonyulunk a másikhoz, ahogyan a másik hozzánk. Ennek van jó, és van rossz oldala is. Erre a törvényszerűsége építhetünk akkor, amikor a másik embert megszólítjuk. A szeretettel teli, kedves, nyitott magatartásunkkal bizalmat ébreszthetünk, megnyithatjuk a másik szívét még az isteni üzenet befogadására is. „Kicsoda az, aki bántalmaz titeket, ha a jónak követői lesztek?” (1Pt 3,13) Ugyanez a törvényszerűség működik, de ellentétes következményekkel, ha a

lelkületünk vagy magatartásunk elutasító, rideg vagy ellenséges. Ha bennünket ér valami bántás, akkor tudatosan kell szembefordulnunk ösztönös természetünk reakciójával, azzal, hogy a gonoszért gonosszal fizessünk. Ezt azonban csak akkor tudjuk megtenni, ha előre gondolkodunk arról, mi a helyes, és így a szeretet elvei meghatározzák gondolkodásunkat, valamint ha teljesen el tudjuk engedni a magunk igazságát, és tökéletesen rá tudjuk bízni Istenre az ítéletet, az igazságszolgáltatást. (Ez utóbbi azért is fontos, mert az ítéletben Isten akkor kegyelmezhet, ha mi is kegyelmezünk.) Ha valaki a vele szemben elkövetett igazságtalanságokon időz, és a maga igazát próbálja bizonyítani, akkor nem ér rá észrevenni a másik ember szükségleteit, és szeretettel szolgálni neki. Szívünknek szabaddá kell válnia a szeretetre, mielőtt betölthetnénk a krisztusi felhívást: „Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnek, és imádkozzatok azokért, akik háborgatnak és kergetnek titeket, hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai, aki felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak.” (Mt 5,44–45) Az ellenség szeretete nem jelent ugyanolyan szeretetet, mint például a barátságban megnyilatkozó szeretet. Ennek a szeretetnek a jellegzetessége, hogy egyoldalú, és nagyon gyakorlatias. De a szeretet lényege ez esetben is ugyanaz: a másik javát, épülését keresi.

„A szeretet hatalom. Szellemi és erkölcsi erő rejlik ebben az életben, amelyek elválaszthatatlanok tőle. A gazdagság hatalma hajlamos megrontani és elpusztítani. Az erő hatalma képes fájdalmat okozni. A tiszta szeretet azonban attól kiváló és értékes, hogy hatékonyan cselekszi a jót, és csakis jót cselekszik. Bármit tegyünk is tiszta szeretetből, még ha mégoly jelentéktelen és megvetendő is az emberek szemében, akkor is tökéletesen gyümölcsöző, mert Istennek fontosabb, hogy mennyire szeretetből cselekszünk, annál, mint amennyit végzünk. A szeretet Istentől szár-

mazik. A megtéretlen szívben nem fakadhat fel, nem növekedhet ez a mennyei növény, amely csak ott él és virul, ahol Krisztus uralkodik. A szeretet nem tud tétlenül élni. Minden tette csak növeli, erősíti és kiterjeszti a szeretetet. A szeretet akkor is győzedelmeskedik, amikor az érvek és a tekintély hatástalannak bizonyulnak. A szeretet nem haszonért vagy jutalomért munkálkodik, Isten mégis úgy rendelte, hogy a szeretet minden tettének nagy nyereség legyen a biztos eredménye. A szeretet, bár szétáradó a természete és csendben munkálkodik, mégis erős és hatalmas célja elérésében, nagy gonoszságok leküzdésében. Befolyása meglágyít és átalakít. Meg fogja ragadni a bűnösök életét, és megérinti a szívüket még olyankor is, amikor minden más eszköz eredménytelennek bizonyul. Valahányszor a szellemi képességek, a tekintély vagy az erő hatalmát alkalmazzuk, a szeretet pedig nincsen jelen kézzelfoghatóan, az általunk elérni kívánt emberek érzései és akarata védekező, elutasító álláspontot vesz fel, és fokozott erővel áll ellen.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 2. köt., 135. o.)

Az e beti adomány

a szociális osztályt támogatja. – A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

„Szükséges engedelmeskedni, nemcsak a haragért, hanem a lelkiismeretért is”

A KERESZTÉNY MINT ÁLLAMPOLGÁR
(RM 13. FEJEZET)

¶ Honnan származik az (állam)hatalom eszméje? Mit jelent az, hogy „amely hatalmasságok vannak, Istentől rendeltettek? Milyen jelentősége van ennek a kérdéskörnek?

Rm 13,1–2 • „Minden lélek rendelje alá magát a felsőbb hatalmaknak. Mert nincs hatalom, csak Istentől, és a létező hatalmak Istentől rendeltettek. Így hát, aki a hatalomnak ellenszegül, Isten rendelésének szegül ellene, és az ellenszegülők ítéletet szereznek maguknak.”

Dn 2,21 • „[Isten] változtatja meg az időkét és az időknek részeit, dönt királyokat és tesz királyokat.”

Lásd még az alábbi ószövetségi példákat: 1Sám 24,7; 26,10–11.

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan érvényesek a fenti alapelvek a képviselői demokrácia keretei között, ahol az

állampolgárok is beleszólhatnak abba, ki jut hatalomra? Hogyan viszonyuljunk keresztényként a napi politikához, és ezen belül a választásokhoz?

.....
.....
.....
Pál apostol igen kategorikus felszólítással kezdi a hatalomhoz való viszony taglalását: egyetemes kötelezettségként fogalmazza meg az államhatalom iránti alárendelődést. Fontos azonban megfigyelnünk a szóhasználatot: *itt nem a feltétlen engedelmisséget és meggyőződésbeli azonosulást kifejező hüpa-kuó szó áll a görög szövegben, hanem a hüpotasszó.* Ennek jelentése: „alárendeli, aláveti magát valakinek”, vagy mondhatnánk így is: elismeri tekintélyét, és ennek megfelelően cselekszik. Tehát nem arról van szó, hogy minden tekintetben azonosulni kell a mindenkori hatalom által képviselt értékrenddel, és – amint a későbbiekben látni fogjuk – feltétel nélküli, vak engedelmességről sem beszélhetünk. Arról szól itt az apostol, hogy a Krisztus-követők ismerjék el és tartsák tiszteletben a mindenkori államhatalmat, és engedelmeskedjenek a közjó érdekében hozott előírásainak, továbbá e funkciója betöltésében működjenek együtt vele.

E határozott kijelentést annak ismeretében érthetjük meg, hogy mivel indokolja az apostol a hatalmon levőknek kijáró engedelmisséget: azzal, hogy „a létező hatalmak Istentől rendeltettek”.

Az igazságszolgáltatásra vonatkozó első bibliai utalást 1Móz 9,6-ban találjuk: „Aki embervért ont, annak vére ember által ontassék ki, mert Isten a maga képére teremtette az embert.” Ez az első eset, hogy Isten felhatalmazza az embert az emberölés szankcionálására. Korábban (1Móz 4,13–16 szerint) Isten meg-

tiltotta, hogy bárki is megölje a testvérgyilkossá vált Kaint. Annak sem találjuk nyomát, hogy a vízözön előtti világban létezett volna igazságszolgáltatás, ami megmagyarázza, miért tudott néhány emberöltő alatt egyetemes méreteket ölteni az emberi gonoszság (1Móz 6,5.11). Pusztán ez a tény – a gonoszság „megsokasodása” – is bizonyítja, hogy szükség van egy olyan féken tartó erőre, amely isteni felhatalmazással fenntartja a közrendet, és megtorolja a legsúlyosabb bűnt, az emberélet elleni támadást. Ezért vonatkozott a megújult világot érintő első rendelkezések egyike az igazságszolgáltatás létrehozására. Az államhatalom Istentől rendelt célja az emberek biztonságának védelme, és felhatalmazása van arra, hogy a társadalmi rend védelmében büntetéssel sújtsa mindazokat, akik ezt a rendet megzavarják.

Minden államformára igaz, és a hatalmat betöltők személyétől függetlenül érvényes, hogy a bűn világában, az önzés és önérték elburjánzása közepette az államhatalom önmagában garantál bizonyos stabilitást. Az egyetlen alternatíva az az anarchia lenne, amely az Ószövetség szerint az özönvíz előtti világot jellemezte, és időnként megismétlődött a történelemben. (Jó példa erre a bírák korának vége – lásd Bír 21,25 –, vagy olyan jelenkori országok, melyekben a központi hatalom hosszabb-rövidebb időre összeomlott, például a Szaddám Huszein megbuktatása utáni Irak, vagy a jelenleg is oligarchák által uralt, több politikai egységre szakadt Szomália.)

Az apostol azonban azt is kijelenti, hogy „a létező hatalmak Istentől rendeltettek”. Ez egyértelműen azt jelenti, hogy egy-egy konkrét esetben Isten teszi lehetővé valakinek a hatalomra jutását. Más szóval: Ő ad lehetőséget arra, hogy valaki hatalomra tegyen szert, de adott esetben Ő fosztja is meg e hatalomtól, még ha nem is közvetlenül. Lásd például az AsszírIA ellen meghirdetett isteni ítéletet: Ésa 10,5–19. Ez akkor teljeseedett be, amikor Nabopolaszár lázadása (méd támogatással) i. e. 627-ben megdöntötte az eredetileg Észak-Izrael bálványimádásának

megbüntetése végett támasztott, de rablóbirodalommá vált AsszírIA hatalmát, és létrehozta az Újbabiloni Birodalmat.

A „létező hatalmasságok Istentől rendeltettek” kijelentés tehát nem egy statikus állapotot tükröz, ahol Isten létrehozta a földi hatalmat, és ettől kezdve a hatalom gyakorlóinak mindig igazuk van, bármit tesznek is, sőt hivatkozhatnak rá, hogy erre Isten hatalmazta fel őket. Sokkal inkább egy dinamikus viszonyról van szó, ahol Isten a hatalmon lévők lelkiismeretére hatva küzdelmet folytat értük is, hogy feladatukat megfelelően lássák el, és ha ezt végképp elmulasztják, akkor előbb-utóbb véget vet hatalmuknak. Biztosra vehetjük, hogy a hatalom gyakorlói pusztán megnövekedett felelősségük okán is kapnak jóra irányuló késztetéseket, vagy akár komoly feddéseket Istentől, amire számos bibliai példát is említhetünk (lásd például 1Sám 13,1–14; 2Sám 12,1–15; 1Kir 11,9–13; Dn 10,13; Mt 27,19 stb.).

A következő vers tovább erősíti azt a meggyőződést, hogy a létező hatalom valamiképpen Isten rendelkezését tükrözi, és a keresztény ember sem passzívan (engedetlenség révén), sem pedig aktívan (tevéleges ellenállás útján) ne szálljon szembe a fennálló hatalmi struktúrával. Ennek egyik oka az a megfontolás, hogy a tökéletlen hatalom is jobb, mint a semmilyen, ahogyan fentebb már ezt leszögeztük. Van azonban egy másik ok is: egy igazságtalan hatalmi struktúra eltörlése nyomán általában csak a hatalmi keretek változnak meg, de az új hatalomgyakorlók éppen úgy ki vannak téve az emberi természetből fakadó kísértéseknek (hatalomvágy, az önérték érvényesítése stb.), ezek minden társadalmi következményével együtt.

Ehhez társul, hogy aki „új eget és új földet” vár, melyben „igazság lakozik” (2Pt 3,13), nem a földi hatalom megváltozásától várja életének jobbra fordulását, hanem Isten szabaddításától, amelynek első lépése nem a külső körülmények, hanem a szív megváltozása. Ezzel magyarázható, hogy maga

Jézus semmilyen formában nem fogalmazott meg kritikát a rómaiak, illetve a helyi uralkodók által képviselt hatalommal szemben. Igaz, egy-egy képviselőjét erkölcsileg minősítette, de csupán emberi, nem pedig hatalomgyakorló minőségében: Lk 13,32; Jn 19,9.

2 Mi a feladata a hatalomnak? Mire épít a feladata betöltése közben?

Rm 13,3–4 • „Az uralkodók nem a jó, hanem a gonosz cselekedetek félelmére vannak. Akarod-e tehát, hogy ne félj a hatalmasságtól? Cselekedd a jót, és dicséretet nyersz tőle. Ő ugyanis Isten szolgálja érted a jóra. Ha tehát gonoszt cselekszel, félj, mert nem hiába viseli a fegyvert: Isten szolgálja őt, hogy a gonoszt cselekvőket jogos büntetésben részesítse.”

1Pt 2,13–14 • „Engedelmeskedjetez azért minden emberi rendelésnek az Úrért: akár királynak, mint feljebbvalónak, akár helytartóknak, mint akiket ő küld a gonosztévők megbüntetésére, a jól cselekvőknek pedig dicsérésére.”

1Tim 2,1–4; vö. Jer 29,7 • „Intelek azért mindenekelőtt, hogy tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberért, királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel. Mert ez jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson.”

Mt 22,21 • „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené.”

A továbbiakban az apostol a korábban tett megállapításokból fakadó gyakorlati következményeket foglalja össze. Először is egy fontos kijelentést tesz a földi hatalom alapvető céljáról: az uralkodók a gonosz *cselekedetek* félelmére vannak. Az államhatalom célja tehát az, hogy jelenlétével visszatartsa az embereket a gonosz cselekvésétől, illetve ha már megtörtént, akkor a tettet torolja meg annak mértéke szerinti büntetéssel. Akkor cselekszik helyesen, ha mind törvényei, mind azok következetes alkalmazása révén serkenti a jó cselekvését. A részrehajlóan vagy nem következetesen alkalmazott törvények ugyanakkor nem bátoríthatják a hívőket, illetve az egyházakat a törvények figyelmen kívül hagyására, hiszen ők jó esetben felfogják, mi az állami törvényhozás Isten által meghatározott célja. Ezt a célt a következő három tényezőben foglalhatjuk össze:

1. *A közbiztonság és közrend fenntartása* – Az államnak biztosítania kell azt, hogy minden polgára egyformán részesüljön élete és tulajdona védelmében.

2. *A jobbiztonság fenntartása* – Az államhatalomnak gondoskodnia kell arról, hogy mindenkit megillessenek a törvényekben garantált jogok, és megsértésük esetén mindenki a cselekedeteivel arányos büntetésben, illetve a sértett megfelelő jogorvoslatban részesüljön.

3. *A gazdasági egyensúly fenntartása* – Az államnak gondoskodnia kell arról, hogy lehetőség szerint minden polgára részesüljön a megtermelt javakból, és meg kell teremtenie az ehhez szükséges gazdasági-pénzügyi egyensúlyt.

Ha ezek a célok nem is teljesülnek maradéktalanul, egy hívő embernek akkor is támogatnia kell az államot, hogy minél hatékonyabban megvalósítsa e célkitűzéseket. A keresztény ember, ha reménységét nem is az evilági körülmények jobbulásához köti, nem légüres térben, hanem adott társadalmi közegben él, s **leghatékonyabban úgy támogathatja a földi hatalmakat Istentől adott céljaik megvalósulásában, ha imádságaiban megemlékezik a felelős vezetőkről.**

Az apostol kijelenti: a hatalmasság „Isten szolgájának” tekintendő, de csakis abban az értelemben, hogy gátat vessen a gonoszság burjánzásának, és megbüntesse a gonosz *cselekedeteket*. Ennek érdekében működteti az igazságszolgáltatást és a karhatalmat. Az állampolgárok mintegy az államhatalomra ruházzák azt a feladatot, hogy megvédje biztonságukat, illetve az őket ért károkért vagy sérelmekért helyettük és az ő nevükben igazságot szolgáltasson. Az államhatalom célja tehát az, hogy elérje: az egyén akár a büntetés miatti félelem okán se kövessen el semmit, ami a közrendbe ütközik. Kényszert vagy erőszakot kizárólag ennek érdekében alkalmazhat. Határozotlan *nem* tartozik bele ebbe ugyanakkor az, hogy a bűn problémáját megoldja, hiszen erre egyedül Isten képes, aki ezt a jogot éppen ezért nem is ruházta a földi hatalmakra. Könnyen belátható ennek az igazsága, hiszen a földi hatalom nyilvánvalóan nem képes arra, hogy az emberek gondolkodását belülről átformálja. Nem képes arra sem, hogy az emberek erkölcsi meggyőződését befolyásolja.

A fentiekből következik az is, hogy az államhatalom nem teheti kötelezővé semmilyen vallási vagy ideológiai meggyőződés követését annak érdekében, hogy a bűn problémáját megoldja. A történelem is bizonyosságot tesz arról, hogy ez még semmilyen, ideológiailag elkötelezett államhatalomnak nem sikerült. A bűn problémájának kezeléséhez ugyanis az államhatalomnak Isten sajátosságaival kellene rendelkeznie: képesnek kellene lennie arra, hogy Istenéhez hasonló késztetéseket adjon az ember lelkiismeretének a jóra, megbocsássa az elkövetett bűnöket, továbbá az emberek megítélésakor a cselekedetek belső indítékait is figyelembe vegye, hiszen néha a rossznak látszó tetteket is jó szándékkal követik el. Mivel azonban a hatalom gyakorlójától nem várható el mindenek a megléte, kézenfekvő, hogy nem feladatuk végső megoldást adni a bűn problémájára, és az sem, hogy emberek gondolkodását befolyásolják, illetve megítéljék, ahogyan azzal például az inkvizí-

ció vagy különböző totalitárius diktatúrák alatt próbálkoztak. A megfélemlítés kizárólag a bűn cselekvésének elhárítására vonatkozhat, nem pedig az indítékok megítélésére, ami Isten jogköre.

Jézus a „császárnak” és „Istennek” szóló tartozás szétválasztásával éles különbséget tesz azon követelmények között, melyeket az állam, illetve amelyeket Isten támaszthat irántunk. Minthogy Jézus vitapartnereinek kérdése arra vonatkozott, szabad-e a császárnak adót fizetni, a Megváltó e válaszával határozottan szentesítette, hogy vannak kötelezettségek, amelyek teljesítésével mindenkor tartozunk az államhatalomnak, míg mások teljesítéséért – hívőként – csak Istennek tartozunk felelősséggel.

„Mivel a *császár* szó a mindenkori államra utal, egyértelmű, hogy azok a kötelességek, amelyekkel a császárnak tartozunk, polgári kötelességek, s azok, amelyekkel Istennek tartozunk, kizárólag erkölcsi vagy vallási kötelességek. (...)”

Az erkölcs egyik általánosan elfogadott meghatározása így hangzik: »Az erkölcsi mértékhez vagy szabályhoz való igazodás, vagy az attól való eltérés. Valamely cselekedetnek az isteni törvényhez való igazodása.« Minthogy az erkölcs a cselekedetek isteni törvényhez való igazodása, világos, hogy az erkölcs kizárólag Istenre tartozik, és az államnak erre nem terjed ki a hatásköre. Első hallásra ez szélsőséges, sőt hamis álláspontnak tűnhet, de nem az. Mindenki beláthatja, aki egy kis figyelmet szentel e tárgynak. Az idézett meghatározás első része azt mondja, hogy »az erkölcs: az erkölcsi mértékhez vagy szabályhoz való igazodás, vagy az attól való eltérés«, és a meghatározás későbbi része mutatja, hogy ez az igaz erkölcsi mérték az isteni törvény. (...)”

Mihelyt a szívbéli gyűlölködés, kívánság, irigység vagy paráználkodás testi sértéshez, a tulajdon ellen elkövetett bűncselekményhez, avagy erőszakos közöszlészhez vezet – az állami igazságszolgáltatás büntetéssel sújtja az elkövetőt. De ne felejtjük

el: az állam ilyenformán nem az erkölcsi törvény, hanem a közjog áthágását bünteti. Az erkölcstelenség a szívben érhető tetten, és kizárólag Isten által. Az állam senkit sem az erkölcstelensége miatt büntet. Ha ezt tenné, gyilkosságért el kellene ítélnie azt, aki gyűlöli az embertársát, mert az igaz erkölcsi mérték szerint a gyűlölet is gyilkosságnak számít. Világos tehát, hogy az állam az erkölcstelenséget nem bünteti és nem büntetheti, hanem kizárólag csak az állampolgári kötelesség megszegéseként elkövetett bűncselekményt.” (Alonzo T. Jones: *A polgári kormányzat és a vallás*, Inter-Euro Publishing Magyar Alapítvány, 1994, 26. o.)

A fentiek ismeretében egy hívő ember csakis azzal tartozik az államnak, hogy „jó állampolgár” legyen, s ne tegyen semmi olyasmit, amivel az állam törvényeit megsérti. Gondolataiért vagy belső indítékainak milyenségéért viszont csakis Istennek tartozik felelősséggel. Ezen alapul az állam és az egyház következetes szétválasztása is, mivel a kettőnek más-más a funkciója: az állam megkövetelheti a közrend megőrzését, büntetheti megzavarását, míg az egyház feladata, hogy tagjai körében érvényt szerezzen Isten erkölcsi követelményeinek. Veszélyes, és a történelemből levonható tanulságok szerint mindenkor üldözéshez vezetett, ha akár az állam próbál meg erkölcsi követelményeknek érvényt szerezni, akár az egyház veszi igénybe az állam segítségét, hogy Isten akaratának az egész társadalomra – tehát a nem hívőkre nézve is – érvényt szerezzen.

Úgy is összefoglalhatjuk a fentieket, hogy a hívő a „császárnak”, vagyis az államnak a polgári törvények betartásával, ön-maga alávetésével tartozik, míg Istennek valódi, szabad akaratton alapuló, de tökéletes engedelmisséggel. Joggal tiltakozhat tehát, ha az állam bizonyos ideológiai követelmények iránt vár el tőle feltétlen engedelmisséget.

3 Ha megértjük Isten rendelkezését a hatalomra vonatkozóan, akkor mennyiben lesz más az indítékunk az állami

törvények betartására? Mit jelent az, hogy a hatalom és Krisztus tanítványai „ugyanabban munkálkodnak”?

Rm 13,5–6 • „Szükséges tehát alárendelődni, nem csupán a félelem, hanem a lelkiismeret miatt is. Mert azért fizettek adót is: Isten szolgálói ők, akik ugyanabban munkálkodnak.”

Miután az apostol a 4. versben kifejtette, hogy az államhatalomnak jogában áll akár kényszer vagy erőszak alkalmazásával is elérni a törvények betartását, s ezért sokan nem meggyőződésből, hanem félelemből vetik alá magukat neki, a keresztény ember számára egy ennél magasabb mércét állít. Ez nem más, mint a lelkiismeret mércéje. A hívő ember számára a lelkiismerete diktálja, hogy vesse alá magát az államhatalomnak. Isten a gonoszság terjedésének féken tartására rendelte az államhatalmat, s ilyenformán céljai és érdekei kétféle módon is egybeesnek a keresztény ember illetve közösség céljaival és érdekeivel. Először is, az államhatalom megzabolazza a gonoszszágot, s ezzel lehetőséget biztosít a keresztény embernek arra, hogy viszonylag nyugodt körülmények között gyakorolja hitét.

Másodszor, a hívő ember és közösség egyik fő törekvése, hogy – Pál apostol szavai szerint: „amennyire rajta áll” (Rm 12,18) – békességben éljen a világgal. Az állam ehhez hivatott megteremteni azt a külső békességet és nyugalmat, amelyben a fenti elvek megvalósulhatnak. Ez akkor is igaz, ha a gyakorlatban egyik cél sem valósul meg maradéktalanul.

Fontos tehát, hogy a keresztény ember a törvények betartásával és az államhatalommal lelkiismereti megfontolások alapján együttműködve elősegítse annak a társadalmi békének a megvalósulását, melyben saját hitét is a lehető legnyugodtabb körülmények között gyakorolhatja, illetve képviselheti.

Azonban a lelkiismeretből fakadó engedelmességnek van egy másik vonatkozása is: az tudniillik, hogy éppen lelkiismereti okok miatt lehet megtagadni az engedelmséget akkor, amikor az állam egy bizonyos ideológiai vagy vallási értékrendet akar kényszerrel érvényesíteni, s ezzel túllépi Istentől kapott hatáskörét. Ez az egyetlen kivétel a Pál apostol által kategorikusan megfogalmazott szabály alól. Ezzel kapcsolatban lásd a következő példákat: Dn 3. fej.; Ap csel 5. fej.

Pál a 6. versben kiegészítő megjegyzést fűz a korábban elmondottakhoz. Külön kiemeli az adófizetés kérdését, nem véletlenül. Ugyanis az államnak fizetendő adó révén az ember anyagilag támogatja a hatalmat Istentől rendelt funkciója betöltésében. Jézus „az adjátok meg a császárnak, ami a császáré” elv megfogalmazásával nem tett különbséget a hatalmi formák között e tekintetben. Ami igaz volt a Római Birodalom alatt élő zsidóságra, az igaz a modern demokráciák polgárait nézve is. A hívő ember számára az adófizetés nem mást jelent, mint azt, hogy saját jövedelméből hozzájárul azokhoz a költségekhez, melyek felhasználásával saját személyes biztonságának és védettségének feltételei is megteremtődnek.

Az apostol a fentieket azzal húzza alá, hogy kijelenti: az államhatalom „ugyanabban” munkálkodik, mint Isten, illetve Isten képviseletében a hívők közössége. Isten célja a földi történelemben a gonosz befolyásának visszaszorítása, és ezért hozta létre az államot is. Végső soron tehát a földi életet tekintve a hívő ember és az államhatalom céljai azonosak: a gonosz hatalmának megtörése és a társadalmi béke lehetőség szerinti biztosítása, amit a keresztény saját életével, az állam pedig hatalmi eszközökkel valósít meg.

4 Milyen szemléletmódból táplálkozik az apostol tanítása? Végső soron milyen kérdéskörhöz vezet el életünk minden területe?

Rm 13,7–10 • „Adjátok meg tehát mindenkinek, amivel tartoztok neki: akinek az adóval, az adót, akinek a vámmal, a vámot, akinek a félelemmel, a félelmet, akinek a tisztelettel, a tiszteletet. Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek. Mert aki szereti felebarátját, a törvényt betöltötte. Mert az: ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, hamis tanúbizonyságot ne tégy, és ha valami más parancsolat van, ebben az ígében foglaltatik egybe: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Annakokáért a törvény betöltése a szeretet.”

1Pt 2,17 • „Mindenkít tiszteljétek, az atyafiúságot szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek.”

Lásd még Pál személyes példáját, ahogyan a hatalmon lévőkhez viszonyult: Ap csel 13,6–12; 24,10; 25,10–11; 26,2–3.24–27.

.....

.....

Az apostol felszólítását mindazoknak a konkrét „tartozásoknak” a felsorolása zárja, melyek az államhatalom iránti engedelmség részét képezik. Az „adók” és „vámok” (vagy „illetékek”) az állam működésének pénzügyi támogatását jelentik összefoglalóan, ezekről korábban már esett szó. A „félelem” összefüggésben áll valamelyest a „gonosz cselekedetek félelmével”, amelyről az apostol a 4–5. versben beszélt. Mivel azonban korábban már utalt rá, hogy a hívő ember nem félelemből, hanem lelkiismereti meggyőződésből rendeli alá magát a hatalomnak, bizonyára nem arról van itt szó, hogy az igazságszolgáltatás miatti félelmünkből tartózkodjunk a rossz-

tól. Sokkal inkább arról, hogy tudatosan tanúsítsunk törvénytisztelő magatartást, továbbá tiszteljük az igazságszolgáltatás és a karhatalom intézményeit (bíróságok, ügyészség, rendőrség stb.), amikor kapcsolatba kerülünk velük, illetve amikor együtt kell működnünk bármelyikkel. Végezetül a „tisztelet” összefoglalóan azokra az állami tisztségviselőkre utal, akiknek kiemelt szerepük van az állam rendjének fenntartásában, és ennek különböző gyakorlati területein végzik szolgálatukat. Kiemelten gondolhatunk itt például a gyermekeket nevelő pedagógusokra, továbbá az orvosokra és egyéb egészségügyi dolgozókra, vagy a szociális területen tevékenykedőkre.

Az államhatalom iránti engedelmisség a maga teljességében akkor valósul meg, ha engedelmes, példászerű hívő élettel párosul. Pál apostol nem véletlenül kapcsolja az 1–7. versekhez az egymás és a felebarát iránti szeretet kívánalmát, ami általános „tartozása” egy hívő embernek. Az államhatalom mint „Isten szolgálója” iránti tisztelet szinte törvényszerűen következik abból, ha következetesen gyakoroljuk a felebaráti szeretetet és hozzászoktunk ahhoz, hogy gondolatainkat Isten akaratához szabjuk. Így ugyanis jobban átérezzük azoknak a korlátoknak a jelentőségét, amelyeket az államhatalom a gonoszság megfékezése érdekében támaszt, mint ha önző indítékaink követése miatt fölösleges korlátozásokként tekintenénk rájuk.

A 8–10. versek éppen a szeretet gyakorlását hangsúlyozzák, mint amely az egyetlen jogos „tartozás” embertársaink iránt. Voltaképpen az állami hatóságok képviselői iránti tisztelet is ennek az egyetemes szeretetkötelezettségnek a része. Pál a második kőtábla parancsolatait vezeti vissza a Jézus által is idézett „nagy parancsolatra”: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” Kimondatlanul benne van ebben az is, hogy mindez a „Szeresd az Urat, a te Istenedet” parancsolat megtartásából, a szeretetből fakadó engedelmségből következik, ám jelen esetben a

hangsúly a gyümölcsökön van. A lényeg: Isten végső célja az, hogy minden módon a szeretetre tanítson, ezért nekünk az egyetlen tartozásunk, hogy ezt minden módon és mindenki iránt gyakoroljuk. Aki a szeretetre törekszik, az semmi módon nem akarja „gonosszal illetni” a másik embert, sőt inkább a javára szeretne tenni. Ebbe az általános értékrendbe illeszkedik az, hogy a saját engedelmes, szeretetre törekvő életünkkel a „magunk helyén” támogadjuk a társadalmi béke fenntartását, illetve az államhatalom erre tett erőfeszítéseit.

5 Miért fontos számunkra az apostol felhívása a cselekvésre?

Rm 13,11 • „Ezt pedig cselekedjétek, tudva az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk. Mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk.”

Lk 21,34 • „Vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezédjék a szívetek dobzódás, részegség és ez élet gondjai miatt, és váratlanul reátok ne jöjjön az nap.”

Az apostol határozott biztatással zárja le gondolatmenetét. „Álomként” írja le a bűn gondatlan, felelőtlen megtűrését, a vele való kiegyezést, amely lelki tompultsághoz, a „szív megnehezedéséhez” vezet. Aki alszik, az nem képes tudatos cselekvésre, nincs tudatában valódi állapotának, sem a külső körülményeknek. Ezzel állítja szembe a cselekvést, ami tudatos, célirányos tevékenység. Korábban a szeretetről mint általános kívánalomról, a társadalmi kapcsolatokban követendő egyetlen alapelvről beszélt, most viszont lelki összefüggésbe helye-

zi a kérdést. Azzal indokolja a tudatos, engedelmes cselekvésre történő „felsejkenést”, hogy „most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk”. Ezt idői és minőségi értelemben egyaránt felfoghatjuk. Egyrészt időben közelebb vagyunk az üdvösséghez, egyre többet látunk meg az idők jeleiből, másrészt viszont világosabban látjuk helyzetünket és állapotunkat, továbbá küzdelmünk célját, mint amikor hívőkké lettünk. Az, hogy lelki látásunk világosabb, könnyebbé teszi számunkra az engedelmisséget, de csak akkor, ha életben tartjuk magunkban az erre való készséget, ellenkező esetben könnyen visszazuhanhatunk az „alvás” állapotába.

6 Mit jelent felölteni a „világosság fegyvereit”?

Rm 13,12–14 • „Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett, vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözük fel a világosság fegyvereit. Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben. Hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljátok a kívánságokra.”

1Thess 5,5–8 • „Ti mindnyájan világosság fiai vagytok és nappal fiai, nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé! Ne is aludjunk azért, mint egyebek, hanem legyünk éberek és józanok. Mert akik alusznak, éjjel alusznak, és akik részegek, éjjel részegednek meg. Mi azonban, akik nappaliak vagyunk, legyünk éberek, felöltöztvén a hit és szeretet mellvasába, és sisak gyanánt az üdvösség reménységébe.”

.....

.....

Az apostol az éjszaka és a nappal ellentétpárját használja felszólítása szemléltetésére. A „nappal” nem mást jelent, mint hogy az ember tudatában van Isten és a mennyei angyalok jelenlétének, akik életének tanúi, és ehhez illő módon kíván élni. Hasonló ez ahhoz, amikor nappal, az emberek jelenlétében jobban megválogatjuk cselekedeteinket, mint amikor egyedül vagyunk. Isten jelenlétét tekintve azonban sosem vagyunk egyedül, minden cselekedetünknek és megnyilatkozásunknak folyamatosan tanúi vannak. Annál is inkább érvényes ez, mivel részesültünk a világosságban, ami eloszlatja a sötétséget. A világosság maga Jézus Krisztus, akinek a jelenlétében szembesülhetünk valódi állapotunkkal, és egyúttal lehetőséget kapunk arra, hogy az Ő képmására alakuljunk át. Ez csak akkor nem történik meg, ha nem akarjuk, ha – képletesen szólva – inkább behunyjuk a szemünket, és tudatosan a sötétséget, az Isten felőli tudatlanságot választjuk.

Ez a nem ismeret-, hanem tapasztalatbeli tudatlanság nemzi a „sötétség cselekedeteit”. Ezekből az apostol háromfélét említ: az életmódbeli mértéktelenség („részegségek és dobzódások”), továbbá az Isten Lelkének fegyelmező befolyása alá nem rendelt, a másik személyét nem tisztelő, kizárólag testi gerjedelemre alapuló nemiség („bujálkodások és feslettségek”, vö. 1Thess 4,3–5), végül pedig az emberek közti viszonyokat megmérgező „irigység” és a belőle fakadó „versengés” megnyilvánulásait, melyek mindegyike ellenkezik a világossággal, amely már „elközelgett”. Itt az apostol Jézus Krisztus eljövetelére utal, amelynek tudatában fokozottan törekednünk kell minden „undokság” elvetésére és legyőzésére, igénybe véve a Lélek erejét.

A pozitív magatartást a „felöltözés” metaforája fejezi ki. Pál itt a teljes Biblián végigvonuló képet használja, amely a jellemet tiszta vagy szennyes ruhaként ábrázolja. A sötétség cselekedetei szennyes ruhát eredményeznek, szemben a „világosság fegyvereivel”, amelyeken a Jézus Krisztussal közösségben

elnyerhető jellemvonásokat érthetjük. Ehhez le kell mondanunk korábbi életünk kívánságairól, és alávetni magunkat a Szentlélek befolyásának, amelyben járva fokozatosan átalakulhatunk Jézus képmására. Ez abban nyilvánul meg, hogy életünket már nem a természetünk követelődző kívánságaihoz szabjuk, hanem Isten akaratához. Ez azonban naponkénti, tudatos döntést igényel, s erre a következetes döntésre biztat itt nyomatékosan az apostol.

---

*Az e heti adomány a Comenius Általános Iskola lát támogatja.
– A közösség által alapított szekszárdi általános iskola működtetésére
és támogatására szánt adomány.*

„Az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség, és Szent Lélek által való öröm”

AMIKOR NEM UGYANÚGY LÁTUNK
BIZONYOS KÉRDÉSEKET...
(RM 14,1–15,12)

A Római levél 14. fejezetére gyakran hivatkoznak azok, akik elutasítják a vegetarizmust, vagy tagadják a szombat megünneplését, a negyedik parancsolat érvényességét. Erre a fejezetre alapozva hitben erőtlenekek állítják azokat, akik foglalkoznak a Biblia táplálkozási tanításaival, vagy a törvény érvényességét vallják. De miről van szó valójában? A fejezet nem nevezi meg konkrétan a vitatott kérdéseket. Csupán az derül ki, hogy két kérdés körül alakult ki feszültség, egyfajta pártoskodás a gyülekezetben. Az egyik kérdés az étkezéssel állt kapcsolatban, a másik pedig a napok megkülönböztetésével. Az Újszövetségben mindkét kérdéskörrel találkozunk. Az apostoli korban, a pogánymisszió terjedésével egyre élesebb kérdéssé vált, hogyan viszonyuljanak a bálványnak áldozott húsokhoz. Nem a bibliai tiszta-tisztátalan megkülönböztetés kérdése merült fel. A kérdés az volt, hogy részese lesz-e a bálványimádásnak az a hívő, aki elfogyasztja annak az állatnak a húsát, amelyet feláldoztak egy pogány istenségnek. A másik kérdés a jeruzsálemi szentélyszolgálat ceremóniális ünnepeihez kapcsolódott. Ho-

gyan viszonyuljanak a keresztyének a szentélyszolgálathoz és ünnepeihez? Nem a tízparancsolat negyedik parancsolatának érvényessége volt a kérdés, hanem az, hogy meg kell-e tartani az úgynevezett ceremoniális szombatokat. Nem hűtlenség-e a keresztyének részéről, ha nem gyakorolják már az áldozatbemutatást, ha nem tartják meg a szentély ünnepeit? Ezekről a kérdésekről olvashatunk a Korinthusi 1. levél 8. és 10. fejezetében, valamint a Kolossébeliekhez írt levél 2. fejezetében és a Zsidókhoz írt levélben.

I Kiket nevez az apostol „hitben erőtleneknek”? Milyen összefüggés van az ismeret, a lelkiismeret működése és a hit ereje között?

Rm 14,1–2 • „A hitben erőtlent fogadjátok be, nem ítéltetvén vélekedéseit. Némely ember azt hiszi, hogy mindent megehet, az erőtlén pedig zöldséget eszik.”

Vö. 1Kor 8. fejezete

Rm 8,15–16 • „Mert nem kaptatok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem a fiúságnak Lelkét kaptatok, aki által kiáltjuk: Abbá, Atyám! Ez a Lélek bizonytságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk.”

Vö. Ap Csel 24,16

1Tim 1,19 • „Megtartván a hitet és jó lelkiismeretet, amelyet némelyek elvetvén, a hit dolgában hajótörést szenvedtek.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan gondolkodtak a bálványhús elfogyasztásának kérdéséről azok, akikről az apostol azt mondta, hogy van ismeretük (1Kor 8. fej.)? Ho-

gyan gondolkodtak azok, akiknek nem volt ilyen ismeretük, és erőtlén lelkiismeretűek voltak? Milyen veszély fenyegette őket? Milyen hatást gyakorol az Istenbe vetett bizalmunkra az, amikor olyan dolgot teszünk, amelynek a helyességével kapcsolatban kételyeink vannak?

A hit erőtlensége nem más, mint az Istenbe vetett bizalom gyengesége. Amikor valaki bizonytalan abban, hogy bízhat-e Istenben, elfogadja-e őt Isten, valóban gyermekének tekinti-e a Teremtő. Amikor hiányzik a hit gyümölcse: a bizalomból fakadó megnyugvás, békesség, öröm. A bizalom hiányának hátterében állhat ismerethiány. „A hit hallásból van, a hallás pedig Isten Igéje által.” (Rm 10,17) Sokaknak az evangélium világos megszólaltatására, az isteni szeretet meglátására van szükségük ahhoz, hogy bizalom ébredjen a szívükben.

„Krisztus végezheti el legjobban azt az alakító és formáló munkát, amelyre a léleknek szüksége van. A meggyőződés néha nem elég mély, de ha a bűnös a keresztre tekintve Krisztushoz jön – az igazhoz, aki életét adta a bűnösökért –, akkor annak látványa minden akadályt el fog távolítani. Krisztus vállalta azt a munkát, hogy mindazokat megváltsa, akik Őbenne bíznak az üdvösségüket tekintve. Ő látja a rosszat, amit helyesbíteni kell, a gonoszt, amit le kell küzdeni. Azért jött, hogy megkeresse és megváltsa az elveszettet. »Minden, akit nékem ad az Atya, énhozzám jő, és azt, aki hozzám jő, semmiképpen ki nem vetem.« (Jn 6,37) Krisztus kegyelme és jósága által a bűnösnek vissza kell kerülnie Isten pártfogásába. Isten Krisztusban naponta arra kérleli az embert, hogy békéljen meg Vele. Nemcsak a bűnöst, de a tékozlót is kész tárt karokkal visszafogadni magához. Krisztus Golgotán elszenvedett halála az elfogadás, béke és szeretet biztosítóka a bűnös számára. Tanítsátok mindezt a legegyszerűbb módon, hogy a

bűn sötétjében veszteglő lélek megláthassa a Golgota keresztiéről ragyogó világot!” (Ellen G. White: *Szemelvények*, I. köt., 170. o.)

Azonban a bizalom hiányát az átadás hiánya is okozhatja. Ha valamiről tudjuk, hogy helyes, és mégsem követjük, akkor ez büntudatot kelt bennünk. A büntudat pedig aláássa az Isten iránti bizalmat. Hogyan bízhatnék Isten segítségében, ha nyilvánvalóan nem rendelem alá magamat neki?! A megalapozott bizalomhoz szükségem van az átadás, az engedelmisség bizonyosságára is! „*Szeretteim, ha a szívünk nem vádol minket, bizodalunk van az Istenhez.*” (1Jn 3,21) Figyeljük meg Krisztus kereszten aratott győzelmének összetevőit a következő idézetben: „*A szörnyű sötétség közepette, látszólag Istentől elhagyva, Krisztus kiűrtette az emberi csapások poharát. Azokban a rettenetes órákban arra a korábban kapott ígéretre támaszkodott, hogy az Atya elfogadja Őt. Krisztus ismerte Atyja jellemét, megértette igazságszolgáltatását, irgalmát és nagy szeretetét. Hitel megnyugodott Istenben, akinek mindig örömmel engedelmeskedett. Amikor alázatosan rábízta magát, akkor lassanként eltűnt belőle az az érzés, hogy Atyja elhagyta Őt. Krisztus hit által győzedelmeskedett.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 667. o.)

2 Hogyan közelíti meg Pál apostol a bálványhúsfogyasztás és a ceremonális ünnepek kérdését a római gyülekezet esetében? Milyen tanulságot vonhatunk le az apostol hozzáállásából?

Rm 14,1, 3, 13, 17–19 • „A hitben erőtlent fogadjátok be, nem ítélgéteven vélekedéseit... Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik; és aki nem eszik, ne kárhoztassa azt, aki eszik. Mert az Isten befogadta őt... Annakokáért egymást többé ne kárhoztassuk, hanem inkább azt tartásátok, hogy a ti atyátokfiának ne szerezzetek megütközést vagy megbotránkozást... Mert az Isten országa nem evés, nem ivás,

hanem igazság, békesség és Szent Lélek által való öröm. Mert aki ezekben szolgál a Krisztusnak, kedves Istennek, és az emberek előtt megpróbált. Azért tehát törekedjünk azokra, amik a békességre és az egymás épülésére valók.” Rm 15,1–6 • „Tartozunk pedig mi, az erősek, hogy az erőtlenek erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk. Mindenikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjék annak javára, épülésére... A békességes tűrésnek és vigasztalásnak Istene pedig adja néktek, hogy ugyanazon indulat legyen bennetek egymás iránt, Krisztus Jézus szerint: hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek Istent, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyját.”

Vö. 1Kor 13,1–3.13 • „Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is, szeretet pedig nincsen énbennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom. És ha jövődőt tudok is mondani, s minden titkot és minden tudományt ismerek is, és ha egész hitem van is, ugyanannyira, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyükről, szeretet pedig nincsen énbennem, semmi vagyok. És ha vagyonomat mind felételem is, és ha testemet tűzre adom is, szeretet pedig nincsen énbennem, semmi hasznom abból... Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három, ezek között pedig legnagyobb a szeretet.

1Kor 8,1 • „...Az ismeret felfuvalkodottá tesz, a szeretet pedig épít.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Miért nem fejt ki az apostol bibliai álláspontját e kérdésekben, mint azt teszi a Korinthusi és a Kolossé levélben? Milyen hatással van a vitatkozás lelkülete egy gyülekezeti közösségre? Milyen légkör segíti és milyen légkör akadályozza egymás gondolatainak a megértését?

Önmagában az a tény is hatalmas tanítást hordoz, hogy az apostol fontosabbnak tartotta az egymáshoz való viszony, a lelkület kérdését, mint azt, hogy kifejtse álláspontját a vitatott kérdések kapcsán. Az apostol a gyakorlati példáján keresztül tanítja számunkra, hogy a legfontosabb „igazság” a szeretet igazsága. Egyedül a szeretet tud olyan légkört teremteni az emberi kapcsolatokban, amely lehetővé teszi egy kérdés építő megvitatását, egyedül a szeretet teremt alapot a problémák valódi rendezéséhez. De egyedül a valódi szeretet ad elég felelősségérzetet ahhoz is, hogy a bűnt nevéen nevezzük, hogy vállaljuk az intés, figyelmeztetés, kérés és az ezzel elkerülhetetlenül együtt járó fájdalomkózos terhet is a másikért.

Milyen könnyű elkövetni azt a hibát, hogy fontosabbnak tartjuk a tanítás tiszta megfogalmazását az igazság gyakorlati alkalmazásánál! Milyen könnyen megengedjük magunknak, hogy ellenségesen, elutasítóan vagy türelmetlenül bánjunk azal, aki másként közelít meg egy kérdést!

„Nincs következetesebb bizonyítéka, hogy Sátán lelkülete tölt el minket, mint ha készek vagyunk megsebezni és elpusztítani mindazokat, akik nem értékelik a munkánkat, vagy elgondolásainkkal ellentétesen cselekszenek. Minden emberi lény testileg, lelkileg, szellemileg Isten tulajdona. Jézus mindenkinek a megmentéséért meghalt. Semmi sem bánthatja jobban Istent, mint ha emberek vallási vakbuzgóságából olyanoknak okoznak szenvedést, akiket az Údvözítő a vérén váltott meg.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 412–413. o.)

Gondolkodjunk el azon, hogyan tudnánk kifejezni egymás iránt a befogadó szeretetet akkor, amikor nyilvánvalóan nem értünk egyet bizonyos kérdésekben? Hogyan kerülhetnénk el azt, hogy „elfogyjon a levegő” azok körül, akik másként vélekednek, mint mi?

Szolgáljon számunkra intésként az, ami az apostoli korban történt: „A Szentlélek kiárasztása után a tanítványok széjjeljártak, hirdetni az élő Megváltót. **Egyetlen vágyuk: a lelkek üdve volt. Emellett megízlelhették a szentek közösségének szépségét is. Egymás iránt tapintatosak, figyelmesek, önmegtagadók és az igazságért minden áldozatra készek voltak. A mindennapi érintkezésben azt a szeretetet tanúsították egymás iránt, melyet Krisztus parancsolt nekik. Ezt a szeretetet igyekeztek kedves szavak és önzetlen cselekedetek által mások szívében is felébreszteni... Idővel azonban változás állott be. A hívők kezdték egymás hibáit felfedezni. Miközben mások hibáira néztek, és bírálgatásba bocsátkoztak, szem elől tévesztették a Megváltót és szeretetét. Kezdték nagyobb jelentőséget tulajdonítani a külsőségeknek, és nagyobb súlyt helyezni a hitpontokra, mint azok gyakorlására. Buzgók voltak mások hibáinak megítélésében, eközben nem vették észre saját hibáikat. Így hanyagolták el a Krisztus parancsolt testvéri szeretetet, de a legszomorúbb az volt, hogy észre sem vették. Nem jutottak tudatára, hogy eltűnt életükből a boldogság és öröm, és – miután elzárták szívüket Isten szeretete elől – menthetetlenül a sötétségbe zuhannak. János apostol azonban észre vette, miként tünedezik a testvéri szeretet az egyházból. Intette a hívőket a gyülekezetben a szeretet állandó gyakorlásának szükségességére.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, „Hű tanúbizonyság” c. fej., 375–376. o.)**

3 Gyűjtsük össze az 1–12. versekből, hogy milyen szempontokat és útmutatást ad az apostol a konfliktushelyzet kezeléséhez! Mire figyelmezteti az apostol a hitben erőseket, és mire a hitben gyengéket?

Rm 14,1–12 • „A hitben erőtlent fogadjátok be, nem azért, hogy ítélgessétek vélekedéseit. Némely ember azt hiszi, hogy mindent megehet, a hitben erőtlent pedig zöldséget

eszik. Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik, és aki nem eszik, ne kárhoztassa azt, aki eszik. Mert az Isten befogadta őt. Te kicsoda vagy, hogy kárhoztatod a más szolgáját? Az ő tulajdon urának áll vagy esik. De állóvá fogják őt tenni, mert az Úrnak van hatalma arra, hogy ő megálljon. Emez az egyik napot különbnek tartja a másiknál, amaz pedig minden napot egyformának tart. Ki-ki legyen meggyőződve a maga értelme felől! Aki ügyel a napra, az Úrért ügyel, és aki nem ügyel a napra, az Úrért nem ügyel. Aki eszik, az Úrért eszik, mert hálákat ad az Istennek, és aki nem eszik, az Úrért nem eszik, és hálákat ad az Istennek. Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának. Mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. Mert azért halt meg és támadott fel és elevenedett meg Krisztus, hogy mind holtakon, mind élőkön uralkodjék. Te pedig miért kárhoztatod a te atyádfiát? Avagy te is miért veted meg a te atyádfiát? Hiszen mindnyájan odaállunk majd a Krisztus ítélőszéke elé. Mert meg van írva: Élek én, mond az Úr, mert nékem hajol meg minden térd, és minden nyelv Istent magasztalja. Azért hát mindenikünk maga ad majd számot magáról az Istennek.”*

Vö. Mt 7,1–2

Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen lelkiületbeli veszély fenyegette a hitben erőtlenekeket, illetve a hitben erőseket? Mire van szükségük a hitben erőtlenekeknek, és ugyanak-

* Pontosított fordítás.

kor mire kell vigyázniuk? Mikor tud segíteni egy hitben erős a hitben erőtlennek? Milyen reménységgel tekinthetünk egymásra? Mi az az indíték, amelynek vezérelnie kell a cselekedeteinket? Mi legyen számunkra a legerősebb érv a másik semmibe vételével vagy elítélésével szemben? Milyen alapelv szerint lesz az ítélet?

Álláspontunk helyességéről meggyőződve, az érveink erejében bízva könnyen előfordul, hogy egy kérdést újra és újra vita tárgyává teszünk. Pedig van egy törvényszerűség, amelyet érdemes szem előtt tartani: „*Elfedezi a vétket, aki keresi a szeretetet, aki pedig ismétlen előhoz egy dolgot, elszakasztja egymástól a barátságosokat is.*” (Péld 17,9) Ahogyan egy seb nem tud begyógyulni, ha folyton felszakítják, úgy egy vitatott kérdés valódi megoldását egy ponton túl nem segíti, ha újra és újra előhozzuk, utalunk rá, vagy provokáljuk a vitát. (Az utalgatás és provokálás kifejezetten akadályt jelent.) Tudatában kell lennünk annak a lelki törvényszerűségnek is, hogy a vitatkozás lelkülete, légköre nem a másik érveinek megértését segíti, hanem arra ösztönöz, hogy védekezzünk, olyan érveket keressünk, amivel a másik fél érveit elhallgattathatjuk. Ha valaki megtámadva érzi magát – függetlenül attól, hogy valóban támadás alatt van-e –, védekezni és támadni fog. A védekezés-támadás légkörében isteni csoda, ha nem megmerevednek az álláspontok, hanem sikerül megérteni egymás szempontjait, gondolkodását, és eljutni korábbi álláspontunktól eltérő meglátás elfogadására. Bármilyen kérdés alapos átgondolásához, megvitatásához a legkedvezőbb helyzetet azzal tudjuk megteremteni, ha biztosítani tudjuk egymás számára azt a légkört, amelyben mindenki szabadon, félelem nélkül elmondhatja gondolatait, tapasztalatait és érzéseit is. Ilyen légkört csak az

isten szeretete és bizalom jelenléte ad. Bízunk kell abban, hogy az emberi érveknél nagyobb hatalom végzi a munkát. Bízunk kell Isten gondviselésében és Lelkének munkájában ahhoz, hogy el tudjunk engedni egy kérdést, és így „ne válaszszuk el a barátságosokat” egymástól. Gondolkodjunk el azon, vajon mi a fontos számunkra? Az, hogy „igazunk legyen”, vagy az, hogy a kérdések valóban át legyenek gondolva?

Tegyük fel azt a kérdést is, hogyan gondolkodunk az egységről? Mit jelent az egység megélése, miközben elfogadjuk a másik ember másságát? El tudjuk-e fogadni, hogy egységben lehetünk akkor is, ha nem vagyunk egyformák? Vagy valójában az egyformaság jelenti számunkra az egységet? Mit jelent a Lélek által eggyé válni?

„Nem gondolkodunk egyformán: eltérő neveltetésű és szemléletű emberek más és más benyomást nyernek ugyanazokból a szavakból. Még ha egy gondolat egészen tiszta és világos is valakinek az elméjében, akkor sem könnyű feladat, hogy azt a nyelv útján pontosan adja át egy más vérmérsékletű, neveltetésű és gondolkodású személynek. De ha őszinte, egyenes emberekhez szól, akkor megértik. Ám ha beszélgetőtársa nem őszinte és nem akarja belátni, megérteni az igazságot, akkor mindenben a saját céljainak megfelelően csüri-csavarja majd a hallottakat. Beleköt a szavakba, kiforgatja azokat valódi értelmükből, hitetlenségbe sodorja magát, és azt állítja, hogy a másik kijelentései nem igazak... Elfogultság, előítélet és szenvedélyek akadályozzák a megértést és kódósítják el az elmét még a Biblia olvasásakor is... A minden gondolatok Teremtője különböző embereket ugyanarra az elgondolásra vezethet, mégis mindegyikük másképpen fogja azt kifejezni, anélkül, hogy ezzel ellentmondásba kerülnének. Nem szabad, hogy ennek a különbözőségnek a ténye megzavarjon bennünket. Nagyon ritka, amikor két ember ugyanazon a módon lát és fejez ki valamely igazságot. Mindenki azokat a pontokat ragadja meg, amiket jelleme és műveltsége folytán értékelni képes.” (Ellen G. White: Szemelvények, I. köt., 18., 20–21. o.)

Figyeljük meg, milyen veszélyeket rejt, ha a magunk látását mércévé tesszük: „*Emberi törekvések, amelyekkel némelyek önerőből akarják elnyerni az üdvösséget, azt eredményezik, hogy emberi parancsolatokkal akarnak védekezni a bűn ellen. Mert amikor látják, hogy nem tudják betartani a törvényt, különböző szabályokat állítanak fel, amelyekkel engedelmességre akarják kényszeríteni magukat. Ezáltal azonban a gondolataikat Istenről önmagukra terelik, az Isten és felebarátaik iránti szeretetük pedig kihal a szívékből. Az emberi intézkedések rendszere, számtalan követelményével, okvetlenül odavezet, hogy mindazokat, akik ezeket a rendeleteket nem teljesítik, az előírt szabályok szerint ítélik meg. Az önzés és a bírálgatás légré kiöli a nemeslelkűséget, és arra készíti az embereket, hogy önző bírák és kicsinyesen kémkedők legyenek. A farizeusok ehhez a csoporthoz tartoztak. Istentiszteletük gyakorlásakor – saját gyengeségeik tudatában – nem alázkodtak meg. Nem voltak hálások egyszerű kiváltságaiért, sőt ellenkezőleg, lelki gögjük állandó önfelmagasztalásra készítette őket: én, érzelmeim, tudásom, életmódom. Saját álláspontjukat tekintették mások megítélésének zsinórmértékéül. Öngazságuk ruhájába öltözötten ültek a bírói székre, hogy másokat bíráljanak és ítéljenek. Ugyanígy lelkiület uralta jórészt a népet is. Lelkiismereti kérdésekbe avatkoztak, és olyan ügyekben is ítéleztek, amelyek kizárólag Istent és az egyént illették. Erre a szellemre és szokásra vonatkozóan mondta Jézus: »Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek!« Ez annyit jelent: Ne állítsátok magatokat mintaképpül az emberek elé, a kötelességről alkotott felfogásokat, nézeteiteket és írásmagyarázatotokat ne tartsátok mások elbírálásában mérvadónak, és ne ítéljétek el őket, ha eszményképeket nem közelítik meg. Ne bíráljatok másokat, ne kételkedjétek indokaikban, és ne bíráljátok meg cselekedeteiket.» (Ellen G. White: Gondolatok a hegyi beszédről, 109–110. o.)*

Nagyon fontos tudatosítanunk azt is, hogy Pál apostol nem a szabadosságnak, a feddés vagy bűnrendezés elkerülésének nyit utat tanácsaival. Más az ítélező lelkiület, és más a felelős-

séget hordozó szeretet! Azonban milyen könnyű ítélkezéssel vádolni azt, aki pedig jobban szeret annál, mint hogy szó nélkül hagyja a meglátott rosszat. A bűn néven nevezése, megfeddése, és a bűnös megtérésre hívása, kérlelése valódi szükséglet a mi korunkban, amikor az őszinte, egyenes beszéd helyét elfoglalja a tetszetős mellébeszélés.

„Gyakoroljátok a szeretetet! – hallatszik mindenfelől, de különösen azoktól, akik hivalkodnak szentségükkel. Az őszinte szeretet azonban tisztább annál, semhogy egyetlen rejtegetett bűnt is elfedezne. Egyrészt szeressük a lelkeket, akikért Krisztus az életét adta, másrészt azonban nem szabad megalkudnunk a gonosszal. Nem szabad csatlakoznunk a lázadókhöz, és ezt szeretetnek nevezni. Isten megkívánja, hogy népe ebben a korszakban éppen olyan rendíthetetlenül álljon ki az igazságért, ahogyan annak idején János szembeszállt a lélekromboló tévelygésekkel.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 380. o.)

4 Gyűjtsük össze a 13–19. versekből az apostol tanácsait! Milyen szemléletmódot kell megtanulnunk ahhoz, hogy ne ártsunk a környezetünkben élő embereknek?

Rm 14,13–19 • „Annakokáért egymást többé ne kárhosszassuk: hanem inkább azt tartsátok, hogy a ti atyátokfiának ne szereztek megütközést vagy megbotránkozást. Tudom és meg vagyok győződve az Úr Jézusban, hogy semmi sem tisztátalan önmagában: hanem bármi annak tisztátalan, a ki tisztátalannak tartja. De ha a te atyádfia az ételért megszorodik, akkor te nem szeretet szerint cselekszel. Ne vesítsd el azt a te ételeddel, akiért Krisztus meghalt. Ne káromoltassék azért a ti javatok. Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szent Lélek által való öröm. Mert aki ezekben szolgál a Krisztusnak, kedves Istennek, és az emberek előtt meg-

próbált. Azért tehát törekedjünk azokra, amik a békességre és az egymás épülésére valók.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Miben kell fejleszteni az ítélőképességünket? Mit jelent bekapcsolódni Isten emberekért végzett munkájába? Mit kell szem előtt tartanunk ahhoz, hogy ne csupán vallásos emberek legyünk? A kívülállókra milyen hatása van a megélt hitnek?

.....
.....
A 13. versben az *ítél*ni szó kétszer szerepel: „*Tehát többé egymást ne ítéljük el, hanem inkább azt ítéljétek meg, hogy az atyátokfiának ne okoztatok megütközést vagy megbotránkozást.*” Abban fejlődnek a képességeink, amiben használjuk őket. Az ítélőképességünket fejleszthetjük a másik által elkövetett hibák felismerésére, de fejleszthetjük a másik szükségleteinek meglátására is. Személyes hitéletünkre is kihat, hogy melyik területen fejlődünk: élhetünk „mások lelki szemetjén”, vagy növekedhetünk a szeretetben azáltal, hogy azt adjuk a másiknak, amire valójában szüksége van. Ha nem tudjuk felismerni egy-egy cselekedetünk, mondatunk hatását előre, akkor nagyon sokszor kerülünk abba a helyzetbe, hogy kárt okozunk, noha szívünk szerint építeni szeretnénk.

„...Van egyfajta tapintat, ami az emberi teljesítmény felsőfoka. Az a fajta gyöngédség, mely láthatatlan, színtelen és íztelen, s mégis nélkülözhetetlen, mint fertőzőes, járványos vidéken a forralt víz, mely nélkül szomjan pusztul vagy beteg lesz az ember. Az a tapintat és gyöngédség, mely, mint valamilyen csodálatos zenei hallás, örökké figyelmeztet egy embert,

mi sok és mi kevés az emberi dolgokban, mit szabad és mi túlzás, mi fáj a másoknak, és mi olyan jó, hogy ellenségünk lesz, ha megajándékozunk vele és nem tudja meghálálni? Ez a tapintat, mely nemcsak a megfelelő szavakat és hangsúlyt ismeri, hanem a hallgatás gyöngédségét is. Vannak ritka emberek, akik tudják ezt. Akik a jóságot... párolták és nemesítették, s nem okoznak soha fájdalmat barátságukkal vagy rokonszenvedéssel, nem terhesek közeledésükkel, nem mondanak soha egy szóval többet, mint amit a másik el tud viselni, s mintha külön, nagyon finom hallószerveik lennének, úgy neszelik, mi az, ami a másoknak fájhat? S mindig tudnak másról beszélni. S oly élesen hallanak mindent, ami veszélyes az emberek között, mint az elektromos hallgató fülek érzékelik a nagy magasságban, felhők között közeledő, láthatatlan ellenséges gépmadarakat. A tapintat és a gyöngédség emberfölöttien érzékel. Igen, e két képesség emberfölötti.” (Márai Sándor: A tapintatról és a gyöngédségről, *Füves könyv*, 94. o.)

Megrendítő arra gondolni, mekkora áldozatot vállalt értünk Jézus, s ehhez az áldozathoz viszonyítva milyen kis dolgokkal rombolhatjuk le Isten munkáját egy emberben! „*Ne veszítsd el azt a te ételeddel, akiért Krisztus meghalt.*” Milyen szomorú, amikor a saját akarathoz, vágyainkhoz, véleményünkhöz ragaszkodva kárt okozunk, és alkalmat adunk arra, hogy Istent és munkáját gyalázzák! Milyen ellentmondásos, amikor könnyedén vesszük Isten törvényét, de képtelenek vagyunk alkalmazkodni azokban a kérdésekben, amelyekben megtehetnénk! Mindegyikünk számára fontos kérdés: meg tudjuk-e különböztetni azt, amihez minden körülmények között ragaszkodnunk kell, attól, amiben alkalmazkodnunk kell a környezetünkben levőkhöz? Minden Isten-kereső számára fontos, hogy elkerülje a formai vallásosság csapdáját – elkerülje azt, hogy a látható vagy inkább látványos dolgokban való engedelmesség kiszorítsa a lényegét: az Istenhez való megtérést, az Istennel való személyes szeretetközösséget és a szívbeli en-

gedelmességet. Jézus így róttá meg kora befolyásos vallási vezetőit: „*Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert ti zedtet fizettek a mentából, a kaporból és a köményből, de elhagyjátok, amik nehezebbek a törvényben: az ítéletet, az irgalmas-ságot és a hűséget. Pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni.*”

Krisztus arra hív bennünket, hogy osztozzunk vele a lelkekért érzett szeretetében és aggodalmában. „*Akik az evangélium hirdetésének siettetését vagy akadályoztatását mérlegelik, általában a világhoz viszonyítva alakítják saját álláspontjukat, nem pedig Isten és a világ viszonyában. Kevesen gondolnak arra a szenvedésre, amelyet a bűn okozott Teremtőknek. Az egész menny együtt szenvedett Krisztussal haláltusájában. Ez a szenvedés azonban nem Krisztus emberré lételekor kezdődött el, és nem is fejeződött be akkor. A keresztkinyilvánítja tompult érzékeink számára azt a fájdalmat, amit a bűn kezdettől fogva okozott Isten szívének.*” (Ellen G. White: *Előtte az élet*, 261. o.)

5 Mit érthetünk meg a lelkiismeret működéséről a 14. és 20–23. versek alapján?

Rm 14,14 • „Tudom és meg vagyok győződve az Úr Jézusban, hogy semmi sem tisztátalan önmagában: hanem bármi annak tisztátalan, aki tisztátalannak tartja.”

Rm 14,20–23 • „Ne rontsd le az ételért az Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki botránkozással eszi. Jó nem enni húst és nem inni bort, sem semmit nem tenni, amiben a te atyádfia megütközik vagy megbotránkozik, vagy erőtlen. Tenéked hited van: tartsd meg magadban Isten előtt. Boldog, aki nem kárhoztatja magát abban, amit helyesel. Aki pedig kételkedik, ha eszik, kárhoztatva van, mert nem hitből eszik. Ami pedig hitből nincs, bűn az.”

.....
.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Mit jelent az, amikor valamit tisztátalannak mond a Biblia? Milyen viszonyulásra szólít fel ezáltal? Hogyan hat a lelkiismeret működésére, ha nem hallgatunk szavára? Hogyan hat a jellemünkre, ha önként, szeretetből lemondunk valamiről a másik javára? Miért fontos tehát a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartása minden körülmények között?

.....
.....

A lelkiismeretünk jelez, és ítéletet mond számunkra. Minősíti cselekedeteinket, és figyelmeztet, mielőtt cselekednénk. Nem abszolút mérceként működik, működését – más tényezők mellett – meghatározza az ismeret, amit igazságnak fogadunk el. Tanulás és tapasztalat útján jutunk el arra, hogy a jót és a rosszat elválasszuk egymástól. A lelkiismeretünk pedig jelzéseiben alkalmazkodik az általunk felállított mércéhez. Isten Lelke munkálkodik a lelkiismeretünk megtisztításáért, de az ember elnyomhatja, s ezzel időlegesen elnémíthatja a lelkiismerete szavát. „Bármi annak tisztátalan, aki tisztátalannak tartja.” Hiába helytelen valami, ha valaki nem így tekint rá, nem lesz lelkiismeret-furdalása. De hiába lenne elfogadható valamely dolog, ha valaki úgy gondolja, hogy az helytelen, és ennek ellenére megteszi, lelkiismeret-furdalása lesz.

Ha valakinek vagy valaminek tekintélye van az ember előtt, akkor az erősebben hat a lelkiismeret működésére. Az igazi kérdés az, hogy kinek van valódi tekintélye előttünk? A keresztény számára a hite alapja, az igazság ismeretének forrása Isten Igéje. Elegendő tekintéllyel rendelkezik-e Isten ahhoz,

hogyan uralja a lelkiismeretünk működését? Elegendő-e számunkra az, hogy Isten szava valamit tisztátalannak minősít?

6 Hogyan erősíti meg Krisztus példája az apostol eddigi tanácsait?

Rm 15,1–7 • „Tartozunk pedig mi, az erősek, hogy az erőtlenekek erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk. Mindenikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjék annak javára, épülésére. Mert Krisztus sem önmagának kedveskedett... A békességes tűrésnek és vigasztalásnak Istene pedig adja néktek, hogy ugyanazon indulat legyen bennetek egymás iránt, Krisztus Jézus szerint: hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek Istent, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyját. Azért fogadjátok be egymást, miképpen Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére.”

Vö. 1Jn 4,10–11 • „Nem abban van a szeretet, hogy mi szeretjük Istent, hanem hogy ő szeretett minket, és elküldte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért. Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, nekünk is szeretnünk kell egymást.”

Vö. Rm 5,6–8; Lk 10,29–37

.....
.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Miből származik a tartozásunk? Ki a felebarát? Mi a különbség aközött, hogy valaki kedveskedik a felebarátjának, illetve a felebarátja javára, épülésére kedveskedik? Gondoljuk át, mikor, hogyan fogadott be minket Krisztus? Idézzük fel, amikor először tapasztaltuk Isten befogadó szeretetét!

„*Tudván, hogy nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életekből, hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtlen bárányn, a Krisztusén.*” (1Pt 1,18–19) Krisztus megvásárolt bennünket magának az élete árán. Az Ő tulajdonai vagyunk. Neki tartozunk a hálánkkal és a szeretetünkkel. Azonban ezt a tartozásunkat csak azal tudjuk törleszteni, ha szeretettel szolgálunk mindazoknak, akikkel összekapcsol bennünket (1Jn 4,20). A *felebarát* (görög *plészion*) szó jelentése: az az ember, aki mellettem áll (fizikai értelemben). Vagyis a felebarátunk az, akivel összetalálkozunk, akivel kapcsolatba kerülünk, függetlenül attól, hogy barátságos-e velünk, vagy szimpatikus-e számunkra. Isten iránti hálánk és szeretetünk csak akkor elfogadható és hiteles, ha azok számára gyümölcsözik, akikkel együtt élünk. Krisztus életünket átalakító hatalmát leginkább családtagjainknak és munkatársainknak kell tapasztalniuk, hiszen velük vagyunk együtt, velük töltjük időnk legnagyobb részét. Hatalmas elmentmondás az, ha barátságosak, udvariasak, türelmesek, áldozatkészek vagyunk azok iránt, akikkel ritkán találkozunk, és ridegek, türelmetlenek, kemények vagyunk azokkal, akikkel nap mint nap együtt vagyunk.

Az *erős* (görög *dünatosz*) illetve *erőtlen* (görög *adünatosz*) kifejezést egy betű különbözteti meg a görögben. Erős az az ember, akinek hatalmában áll, vagyis képes valamit megtenni, erőtlen az, aki nem képes ugyanerre. A felebarát szolgálatának, erősítésének lehetősége mindenki előtt nyitva áll, hiszen nincs olyan, hogy valaki minden tekintetben, az élete minden kérdésében erős, de olyan sincs, hogy valaki minden vonatkozásban erőtlen. Ha valaki egy bizonyos élethelyzetben rendelkezik erővel, képességgel, lehetőséggel, akkor tartozik ezzel

az erejével, képességével annak, aki rászorul (vö. Jak 4,17). Gondolkodjunk el: készek vagyunk-e a körülöttünk élők szolgálatába állítani az életünket? Észrevesszük-e, amikor segíthetnénk, érzékeljük-e a környezetünkben élők testi-lelki szükségleteit?

Az 5. versben szereplő *indulat* (görög *froneó*) szó jelentése: céltudatosan törekszik valamire, gondolatát irányítja valamire. Az tehát az apostol kívánsága, hogy az egymáshoz való viszonyulásunkban céltudatosak legyünk, semmi ne tudjon kizökkenteni bennünket az egymás iránti szeretetből. Krisztust semmi nem téríthette el attól, hogy az ember megmentéséért küzdjön. Miközben Isten dicsőségére él, minden cselekedetével az üdvösségünket szolgálja. Arra hív bennünket, hogy azonosuljunk céljaival, csatlakozzunk hozzá az elveszettekért folytatott küzdelmében.

Az e heti adomány a központi alapot támogatja.

– A közösség működtetésére szánt adományok.

Augusztus

1. vasárnap	Péld 5,9. 11–14	
2. hétfő	Zsolt 119,138–140	
3. kedd	Péld 21,5	
4. szerda	1Sám 16,7	
5. csütörtök	Zsolt 23,4	
6. péntek	Zsolt 141,5	Napnyugta: 20.11
7. szombat	Ésa 45,11	
8. vasárnap	Zsolt 131,1–2	
9. hétfő	Zsolt 44,7–9	
10. kedd	Gal 6,7–8	
11. szerda	2Sám 12,13	
12. csütörtök	Péld 30,8–9	
13. péntek	Péld 30,5	Napnyugta: 19.59
14. szombat	Mk 8,36–37	
15. vasárnap	Józs 1,7–8	
16. hétfő	Zsid 2,10	
17. kedd	1Pt 4,13. 15–16	
18. szerda	1Jn 2,17	
19. csütörtök	Mt 18,11–12	
20. péntek	Ezék 34,2. 4. 6	Napnyugta: 19.48
21. szombat	1Jn 5,1	
22. vasárnap	Lk 13,6–9	
23. hétfő	Lk 14,16. 18. 24	
24. kedd	Hós 11,4	
25. szerda	Lk 17,3–4	
26. csütörtök	Lk 12,15	
27. péntek	Lk 6,46	Napnyugta: 19.34
28. szombat	Zsolt 107,8	
29. vasárnap	1Jn 2,2–3	
30. hétfő	Mt 22,11–12	
31. kedd	Jak 1,27	

Szeptember

1. szerda	Jel 2,19	
2. csütörtök	Ésa 38,2–5	
3. péntek	Ésa 60,1–2	Napnyugta: 19.20
4. szombat	Péld 2,3–5	
5. vasárnap	Zsolt 119,162.167	
6. hétfő	Zsolt 139,14	
7. kedd	Péld 3,5.8	
8. szerda	1Kor 9,21	
9. csütörtök	Préd 3,1	
10. péntek	Rm 12,2	Napnyugta: 19.06
11. szombat	1Thess 4,11	
12. vasárnap	Ésa 28,24–26	
13. hétfő	Ésa 33,6	
14. kedd	Mt 5,37	
15. szerda	Ap csel 5,31	
16. csütörtök	Zsolt 105,4	
17. péntek	Lk 3,22	Napnyugta: 18.52
18. szombat	Mt 5,14–15	
19. vasárnap	Jn 4,48–50	
20. hétfő	Mk 1,23–26	
21. kedd	Ésa 42,1–3	
22. szerda	Lk 5, 12–13	
23. csütörtök	Ésa 58,13–14	
24. péntek	Mt 4,37–40	Napnyugta: 18.38
25. szombat	Mt 10,32–33	
26. vasárnap	Mt 16,1–3	
27. hétfő	Mt 16,15–16	
28. kedd	Eféz 2,20	
29. szerda	Mk 9,23–24	
30. csütörtök	Mt 17,20	

JEGYZETEK

JEGYZETEK

